

Projekt financování investičního záměru vybrané obce Zlínského kraje

Bc. Šárka Tomášová

Diplomová práce
2007

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Ústav financí a účetnictví
akademický rok: 2006/2007

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Šárka TOMÁŠOVÁ**

Studijní program: **N 6202 Hospodářská politika a správa**

Studijní obor: **Finance**

Téma práce: **Projekt financování investičního záměru vybrané
obce Zlínského kraje**

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- Popište literární rešerši pramenů zabývajících se problematikou veřejné správy, rozpočtování, financování a hospodaření v podmínkách obcí ČR.

II. Praktická část

- Analyzujte a zhodnoťte vývoj stavu financování a hospodaření obce Slavkov pod Hostýnem.
- Charakterizujte vybraný investiční záměr.
- Vypracujte projekt financování investičního záměru obce Slavkov pod Hostýnem.

Závěr

Rozsah práce: cca 70 stran

Rozsah příloh:

Forma zpracování diplomové práce: tištěná

Seznam odborné literatury:

[1] GRÚNWALD, R., HOLEČKOVÁ, J. Finanční analýza a plánování podniku. 1. vydání, Praha: VŠE, 1997. 197 s. ISBN 80-7079-257-4.

[2] MARKOVÁ, H. Finance obcí, měst a krajů. 1. vydání, Praha: Orac, 2000. ISBN 80-86199-23-1.

[3] MUSGRAVE, R. A., MUSGRAVEOVÁ, P. B. Veřejné finance v teorii a praxi. 1. vydání, Praha: Management Press, 1994. 581 s. ISBN 80-85603-76-4.

[4] POMAHAČ, R., VIDLÁKOVÁ, O. Veřejná správa. 1. vydání, Praha: C. H. Beck, 2002. 278 s. ISBN 80-7179-748-0.

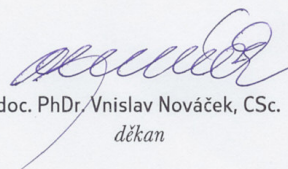
[5] VALACH, J. a kolektiv. Finanční řízení podniku. 1. vydání, Praha: EKOPRESS, 1997. ISBN 80-901991-6-X.

Vedoucí diplomové práce: Ing. Zdeněk Raška, Ph.D.
Ústav financí a účetnictví

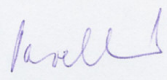
Datum zadání diplomové práce: 5. března 2007

Termín odevzdání diplomové práce: 4. května 2007

Ve Zlíně dne 5. března 2007

doc. PhDr. Václav Nováček, CSc.
děkan

doc. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
ředitel ústavu

ABSTRAKT

Cílem diplomové práce na téma „Projekt financování investičního záměru vybrané obce Zlínského kraje“ je návrh financování investičního záměru stavební akce obce Slavkov pod Hostýnem. V teoretické části je popsána problematika veřejné správy, hospodaření, rozpočtování a financování obcí. Praktická část se zaměřuje na analýzu a zhodnocení hospodaření a financování obce Slavkov pod Hostýnem ve sledovaných letech, charakterizuje investiční záměr stavební akce v obci. V závěru praktické části jsou návrhy a doporučení způsobu financování investičního záměru.

Klíčová slova: veřejná správa, obec, hospodaření, rozpočet, příjmy, výdaje, financování, dotace, úvěr, investiční záměr.

ABSTRACT

The name of this graduation work is „ Project of financing investment intention of the municipality Slavkov pod Hostýnem.“

The aim of my graduation thesis is to propose financing of the investment project for development activity in Slavkov pod Hostýnem.

In theoretical part there are described topics like public administration, economy, budget procedure and financing of a municipality.

The practical part is targeted the analysis, economy and financing of development activity in Slavkov pod Hostýnem.

At the end of the practical part is proposed how to finance investment project.

Keywords: public administration, municipality, management, economy, financing, dotation, credit, investment project.

Chtěla bych poděkovat vedoucímu mé diplomové práce panu Ing. Zdeňkovi Raškovi za vedení diplomové práce, rady a podklady, které mi poskytnul.

OBSAH

ÚVOD	8
I TEORETICKÁ ČÁST	9
1 VEŘEJNÁ SPRÁVA	10
1.1 SYSTÉM VEŘEJNÉ SPRÁVY	11
Systém institucí	11
Systém personální.....	13
Systém správních činností	13
Systém nástrojů řízení	13
1.2 PŘEDPOKLADY FUNGOVÁNÍ ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVY	14
Legislativní předpoklady	14
Ekonomické předpoklady	14
2 OBEC	15
2.1 ZNAKY OBCE	16
Území obce.....	16
Občané obce	16
Funkce obce.....	17
2.2 ČLENĚNÍ OBCÍ.....	19
Obec a obecní úřad s výkonem správy v základním rozsahu	19
Obec a obecní úřad s výkonem rozšířené působnosti.....	19
Obec a obecní úřad s výkonem přenesené působnosti.....	20
2.3 ORGÁNY OBCE.....	20
Zastupitelstvo	20
Rada obce	22
Starosta... ..	23
Obecní úřad	23
Výbory... ..	25
Komise.....	25
3 HOSPODAŘENÍ OBCE	26
3.1 MAJETEK OBCE.....	26
3.2 NÁSTROJE FINANČNÍHO HOSPODAŘENÍ NA ÚROVNI OBCE	28
Rozpočtový výhled obce	28
Rozpočet obce	29
3.2.1.1 Příjmová stránka obecních rozpočtů.....	33
3.2.1.2 Výdajová stránka obecních rozpočtů	38
3.3 INVESTIČNÍ ZÁMĚR	40
Financování investičního záměru obce	41
II PRAKTICKÁ ČÁST	50
4 OBEC SLAVKOV POD HOSTÝNEM	51

4.1	ZEMĚPISNÁ POLOHA OBCE.....	51
4.2	HISTORIE OBCE.....	53
4.3	ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA OBCE.....	53
4.4	STATISTICKÉ ÚDAJE OBYVATELSTVA.....	55
4.5	ORGÁNY OBCE.....	56
4.6	OBČANSKÁ VYBAVENOST OBCE.....	56
	Spolky a sdružení	57
	Sportovní vyžití občanů.....	58
	Služby a podnikání v obci	59
	Pamětihodnosti v obci	59
4.7	ANALÝZA HOSPODAŘENÍ OBCE.....	60
	Příjmy a výdaje obce v roce 2003.....	60
	Příjmy a výdaje obce v roce 2004.....	63
	Příjmy a výdaje obce v roce 2005.....	66
	Příjmy a výdaje obce v roce 2006.....	69
	Příjmy a výdaje obce v letech 2003 až 2006	72
	Ukazatel dluhové služby.....	74
4.8	CHARAKTERISTIKA INVESTIČNÍHO ZÁMĚRU OBCE.....	77
4.9	PROJEKTOVÉ ŘEŠENÍ FINANCOVÁNÍ INVESTIČNÍHO ZÁMĚRU OBCE.....	79
	ZÁVĚR	89
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	90
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	91
	SEZNAM OBRÁZKŮ A GRAFŮ	92
	SEZNAM TABULEK.....	93
	SEZNAM PŘÍLOH.....	94

ÚVOD

Téma mé diplomové práce je „**Projekt financování investičního záměru vybrané obce zlínského kraje**“.

V teoretické části se zaměřím na obecné charakterizování systému veřejné správy a předpokladů fungování územní samosprávy. V další kapitole se budu věnovat vymezení pojmu obec, uvedu základní znaky, členění a orgány obce. V poslední kapitole teoretické části se budu zabývat hospodařením obce. Popíši majetek obce, nástroje finančního hospodaření na úrovni obce, vymežím pojem investiční záměr.

V praktické části se budu věnovat vybrané obci zlínského kraje, kterou je mé bydliště, **Slavkov pod Hostýnem**. Nejprve popíši zeměpisnou polohu obce, historii a základní charakteristiku obce. Dále se budu zabývat statistickými údaji obyvatelstva, které graficky znázorním. Vymežím také orgány obce a občanskou vybavenost.

Důležitou kapitolou je analýza hospodaření obce, ve které se zaměřím na vývoj stavu financování a hospodaření obce v letech 2003 až 2006. Z analýzy hospodaření na základě ročních rozpočtů zjistím kolik činily příjmy a výdaje obce, zda obec hospodařila s vyrovnaným, přebytkovým či deficitním rozpočtem, jestli čerpala dotace či splácí nějaký úvěr, jaké jsou její priority. Zjištěné informace zhodnotím a pro lepší orientaci zpracuji do přehledných tabulek a grafů.

Bude následovat charakteristika investičního záměru obce, kterým je podpora výstavby nových rodinných domů vybudováním stavebních míst. Investiční záměr stavební akce je rozdělen do dvou etap. První etapa již probíhá, druhá se plánuje. Zhodnotím financování první etapy stavební akce a v projektové části se budu věnovat návrhu financování druhé očekávané etapy investičního záměru obce.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 VEŘEJNÁ SPRÁVA

Správa vykonává činnosti spojené s právem v praxi. Jsou to správní činnosti, například spravování, starání se, obhospodařování, řízení, udržování, organizování.

Správa je cílevědomá společenská činnost směřující k naplnění a dosažení cíle, který má charakter veřejný nebo soukromý. Obsah a charakter správy dnes určuje správní řád. Realizace správy se uskutečňuje pomocí účelových právních norem, které určují meze činnosti správy. Správu členíme podle spravujícího subjektu na:

- **soukromou správu**, která je realizována soukromými organizacemi,
- **veřejnou správu**, která je realizována státní správou nebo samosprávou prostřednictvím státních nebo samosprávních institucí.

Veřejnou správou se rozumí správa:

- území státu, kraje, obce,
- věci, ke které má veřejnost vlastnická práva (dopravní prostředky, komunikace, budovy, pozemky a další),
- veřejných záležitostí (služeb veřejnosti, občanů obce, kraje atd.),
- veřejných financí (například veřejných rozpočtů),
- užívání veřejných objektů a zařízení (přírodních zdrojů, veřejných informací atd.).

Veřejnou správu charakterizují funkce:

- **mocenská** (realizuje svou moc ve společnosti prostřednictvím právního řádu a působením státního zřízení),
- **ochranná** (zajišťuje veřejný pořádek, vnitřní a vnější ochranu a bezpečnost),
- **organizační** (vytváří celou řadu organizačních struktur dle obsahu a odborů činností),
- **regulační** (vytváří systém řízení společnosti založený na politickém pluralismu, na vzájemné komunikaci, solidaritě a toleranci),
- **služby veřejnosti** (uskutečňuje činnosti, které jsou ve veřejném zájmu).

1.1 Systém veřejné správy

Veřejná správa je chápána jako složitý společenský systém s vnějším a vnitřním prostředím.

- **vnější prostředí** je v mnoha oblastech činnosti tvořeno zahraničními a mezinárodními službami, podložené smlouvami a vytvářející jednotlivé vazby prostředí.
- **vnitřní prostředí** veřejné správy je chápáno jako činnost systému s vazbami ve státě a ve společnosti. Veřejná správa je dynamický systém, který se vyvíjí, a ve kterém probíhají regulační procesy.

Systém institucí

Instituce je spravujícím subjektem, úřadem a organizací s orgány. Člení se na organizační složky, kterými jsou odbory a referáty. Dbá na dodržování právních norem a má vztahy:

- vzájemné mezi sebou (instituce jsou propojeny a vytvářejí síť),
- hierarchie (vztahy podřízenosti a nadřízenosti),
- uvnitř organizace (vyjádřené organizačním řádem),
- s vnějším okolím.

Instituce veřejné správy vytvářejí síť, to znamená, že jsou lokalizovány a umístěny na území státu v konkrétních krajích a obcích.

Výkonem veřejné správy jsou pověřeny tyto instituce a orgány:

- ústřední orgány,
- krajské a regionální instituce a orgány,
- místní instituce veřejné správy (je vytvořena na určitém konkrétním území, obvykle na území obce, kde vedle sebe působí státní správa a územní samospráva. Výkon státní správy vykonávají pověřené místní orgány státní správy a místní orgány územní samosprávy).

Veřejná správa je tvořena uspořádaným systémem institucí:

- mocenských, výkonných, zákonodárných, soudních,
- územních,
- výkonných,
- samosprávných,
- korporativních.

Instituce vykonávající veřejnou správu přímo nebo zprostředkovaně:

- ministerstva,
- ostatní ústřední orgány státní správy,
- územní orgány státní správy,
- veřejné ozbrojené či neozbrojené sbory,
- obce,
- kraje,
- státní fondy,
- další.

Instituce, které svou činností veřejnou správu ovlivňují:

- parlament,
- vláda,
- Ústavní soud,
- obecné soudy,
- další.

Systém personální

V institucích veřejné správy pracují zaměstnanci, kteří mají s institucemi pracovní-právní vztah, a to pracovní nebo služební poměr.

- **služební poměr** je obvyklý u zaměstnanců ozbrojených sil, v armádě, policií, vězeňské a justiční stráž, celní správě.
- **pracovní poměr** vzniká volbou, jmenováním, pracovní smlouvou či dohodou o pracovní činnosti. Zaměstnanci v institucích a organizacích veřejné správy vytvářejí personální strukturu s funkčními a pracovními místy a tím vytvářejí personální vztahy.

Systém správních činností

Zaměstnanci ve veřejné správě vykonávají činnosti, které se neustále opakují a vyvíjejí.

Je to: **plánování, organizování, rozhodování, řízení, kontrola.**

Praktickým vyústěním správních činností je dobře fungující systém institucí, který je posuzován podle jejich výkonnosti, efektivity a hospodárnosti.

Část správních činností směřuje dovnitř veřejné správy na zabezpečení řádného chodu a fungování správních institucí. Podstatná a převážná část správních činností směřuje ke spravovanému objektu. Činnost institucí plošně pokrývá území celého státu.

Systém nástrojů řízení

Instituce veřejné správy používají k řízení společnosti a státu tyto nástroje:

- akta a dokumenty (právní, organizační, politické),
- informace verbální a neverbální (projevy, vyhlášky),
- peněžní prostředky (peníze, akcie, dluhopisy, směnky, valuty),
- materiální a technické prostředky (dopravní, rozhlasové, tiskařské).

1.2 Předpoklady fungování územní samosprávy

Aby mohla územní samospráva úspěšně plnit své funkce, je nutné jí vytvořit potřebné předpoklady:

- legislativní předpoklady (schválení zákonů),
- ekonomické předpoklady (možnost hospodařit s určitou mírou finanční autonomie).

Legislativní předpoklady

- upravují vznik a postavení jednotlivých článků územní samosprávy (působnost, pravomoci, odpovědnost)
- upravují organizaci a vnitřní členění územní samosprávy (orgány a působnost jednotlivých orgánů),
- vymezují funkce územní samosprávy (samosprávní i přenesenou působnost),
- vymezují vzájemné vztahy mezi státem a územní samosprávou, vztahy uvnitř víceúrovňové územní samosprávy,
- upravují příslušnými zákony ekonomické předpoklady fungování územní samosprávy.

Ekonomické předpoklady

- vlastnictví majetku a právo s ním hospodařit,
- možnost získávat vlastní finanční prostředky (na základě svého rozhodnutí),
- sestavování vlastního rozpočtu a hospodaření podle něho.¹

---

¹ PEKOVÁ, J. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. Praha: Management Press, 2004. ISBN 80-7261-086-4. – str. 20 - 21

2 OBEC

Obec je základní územní samosprávný celek. Její právní základ je vymezen zákonem č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky. Právní postavení obce upravuje zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění. V roce 1998 Česká republika přijala Evropskou chartu místní samosprávy, která pro ČR vstoupila v platnost 1. 9. 1999.²

Obec je reprezentantem veřejných zájmů a zájmů občanů, nositelem veřejné moci. Obec má svá práva a povinnosti, například je:

- účastníkem správního řízení,
- samostatným ekonomickým subjektem, hospodařícím s finančními prostředky,
- zřizovatelem a zakladatelem neziskových organizací a obecní policie,
- zřizovatelem a zakladatelem obecních podniků,
- vlastníkem majetku,
- nositelem finanční suverenity, hospodařícím se svěřenými státními financemi,
- správcem obecních záležitostí,
- vydavatelem závazných právních norem a obecních vyhlášek.³

Obec je investorem, plánuje a rozděluje investice. Obec provádí obecní výstavbu, připravuje a odpovídá za hospodárné a efektivní využití investičních prostředků, spolupracuje s dodavateli a projektanty, zajišťuje územní plánování v obci, vyhlašuje soutěže.⁴

---

² HRABALOVÁ, S. *Teorie a praxe rozvoje měst a obcí*. Brno: Tisk Olprint, 2004. ISBN 80-210-3356-8. – str. 6

³ KÁŇA, P. *Základy veřejné správy*. Ostrava: Montanex, 2004. ISBN 80-7225-139-2. – str. 47

⁴ KÁŇA, P. *Základy veřejné správy*. Ostrava: Montanex, 2004. ISBN 80-7225-139-2. – str. 52 - 53

2.1 Znaky obce

V právním smyslu je obec vymezena třemi základními znaky:

- území,
- občané,
- funkce obce.⁵

Území obce

Obec je územní celek, který se rozkládá na jednom nebo více katastrálních územích. Obec je rozdělena na:

- vnitřní část (intravilán) – je to ta část obce, která je určena k obývání, pozemky zde mají větší finanční hodnotu.
- vnější část (extravilán) – je tvořena pozemky, zemědělskou půdou, lesy a podobně.

Občané obce

Občané obce jsou:

- občané s trvalým bydlištěm,
- občané s čestným občanstvím,
- osoby právnické nebo fyzické se sídlem na území obce,
- ostatní fyzické a právnické osoby.

Občané se podílejí na záležitostech obce:

---

⁵ PEKOVÁ, J. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. Praha: Management Press, 2004. ISBN 80-7261-086-4. – str. 79

- přímo (dobrovolnou prací v komisích obce účastí v místním referendu nebo na veřejných schůzích),
- nepřímo (prostřednictvím volených zástupců do zastupitelstva ve veřejných komunálních volbách).⁶

Funkce obce

Obec plní tyto funkce:

- vlastní samosprávné funkce (tzv. samostatná působnost obce v záležitostech, o kterých může samostatně rozhodovat, tzn. má určité zákonem upravené pravomoci),
- přenesené funkce (tzv. přenesená působnost, v rámci vykonávání i výkonu státní správy).⁷

Samostatná působnost obce znamená, že obec při své činnosti sleduje a hájí zájmy občanů žijících na jejím území. Obec si v rámci samostatné působnosti spravuje své záležitosti samostatně a stát může do její působnosti zasahovat, jen pokud to vyžaduje ochrana zákona a jen způsobem, který je zákonem stanoven. Obec sama rozhoduje a vykonává svá rozhodnutí s ohledem na charakter a specifika svého území. V samostatné působnosti obce zabezpečují svým občanům potřeby v oblasti bydlení, ochrany a rozvoje zdraví, dopravy a spojů, potřeby informací, výchovy a vzdělávání, celkového kulturního rozvoje a ochrany veřejného pořádku.

---

⁶ KÁŇA, P. *Základy veřejné správy*. Ostrava: Montanex, 2004. ISBN 80-7225-139-2. – str. 47 - 48

⁷ PEKOVÁ, J. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. Praha: Management Press, 2004. ISBN 80-7261-086-4. – str. 83

Pro výkon samostatné působnosti si obec může zakládat a zřizovat právnické osoby a organizační složky obce a může spolupracovat i s dalšími obcemi. V samostatné působnosti může obec také zřídit obecní policii. V samostatné působnosti může obec vydávat obecně závazné vyhlášky.

V rámci **přenesené působnosti** obec vykonává státní správu. Stát na ni deklaroval část svých výkonných pravomocí, aby se výkon státní správy přiblížil občanovi. Rozhodovací pravomoc však zůstává na úrovni státu. Obec je státu zodpovědná za to, jak přenesenou působnost vykonává. Při realizaci státní správy by měly být sledovány zájmy občanů celého státu, které mohou být i odlišné od zájmů občanů dané obce. Obce vykonávají přenesenou působnost v různém rozsahu, tak jak jsou k výkonu přenesené působnosti pověřovány zákony, které danou oblast upravují. Například zákonem o ochraně přírody a krajiny, stavebním zákonem, zákonem o státní správě a samosprávě ve školství a dalšími. Zákon o obcích rozlišuje stupně úřadů dle rozdílného objemu přenesené působnosti, která ne něj byla státem delegována. Určitý objem přenesené působnosti vykonávají všechny obce, dále jsou vymezeny pověřené obecní úřady a obce s rozšířenou působností. Pověřené obecní úřady například vykonávají působnosti stavebního, živnostenského úřadu či matriky a další působnosti, které jsou jim svěřeny zákony upravujícími danou oblast. V přenesené působnosti mohou obce vydávat nařízení obce.

Každá vyhláška či nařízení obce musí být po svém přijetí publikována na úřední desce po dobu 15 dnů. Toto vyvěšení je podmínkou platnosti tohoto právního předpisu a odvíjí se od něj i účinnost právního předpisu.

Dozor nad výkonem samostatné a přenesené působnosti vykonává krajský úřad v přenesené působnosti a Ministerstvo vnitra. V oblasti samostatné působnosti se jedná pouze o následnou kontrolu zákonnosti jednání jednotlivých orgánů obce.⁸

---

⁸ HRABALOVÁ, S. *Teorie a praxe rozvoje měst a obcí*. Brno: Tisk Olprint, 2004. ISBN 80-210-3356-8. – str. 7 - 8

2.2 Členění obcí

Rozlišujeme tyto základní druhy obcí:

- obce, které nejsou městy,
- města v závislosti na počtu obyvatel (od 3000 obyvatel),
- obce s pověřenými obecními úřady a obce s rozšířenou působností,
- statutární města,
- hlavní město Praha.⁹

Obce členíme podle počtu obyvatel a činností, které v nich jejich úřady vykonávají na:

- obec a obecní úřad s výkonem správy v základním rozsahu,
- obec a obecní úřad s výkonem rozšířené působnosti,
- obec a obecní úřad s výkonem přenesené působnosti.

Obec a obecní úřad s výkonem správy v základním rozsahu

Patří zde obce s jedním katastrálním územím, například obce s obecním úřadem plnícím základní samosprávnou funkci. Jsou to obce s malým počtem obyvatel, kde má obecní úřad jednoduchou organizační strukturu a nezřizuje odbory. V ČR převažují malé obce, důležitá je jejich spolupráce při zabezpečování veřejných služeb pro občany.

Obec a obecní úřad s výkonem rozšířené působnosti

Patří zde obce, které mají obecní úřady s rozšířenou působností. Spravují občanské záležitosti, státní občanství, evidenci obyvatel, matriky, evidenci občanských průkazů, cestovních dokladů, motorových vozidel, řidičů a další záležitosti.¹⁰

---

⁹ PEKOVÁ, J. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. Praha: Management Press, 2004. ISBN 80-7261-086-4. – str. 79 - 80

Obec a obecní úřad s výkonem přenesené působnosti

Pověřené obecní úřady vykonávají správu v přenesené působnosti, vedou správní řízení ve svém správním obvodu s rozsahem stanoveným zákonem. Jsou to obvykle obce, které mají více katastrálních území a které zabezpečují kromě samosprávních záležitostí i činnosti státem pověřené. Patří zde obecní úřady s výkonem přenesené působnosti, které vykonávají státní správu pro vlastní obec i pro občany dalších obcí, například výkonem stavebního úřadu, pečovatelské služby, matričního úřadu a dalších.

2.3 Orgány obce

Obec jakožto instituce má určitou vnitřní strukturu a zákon o obcích vymezuje jednotlivé orgány obce, jejich pravomoci a působnost a jejich vzájemnou provázanost. Tyto orgány můžeme členit na:

- volené (zastupitelstvo),
- výkonné (rada obce, starosta, obecní úřad),
- poradní a kontrolní (finanční a kontrolní výbor, komise).¹¹

Zastupitelstvo

Členy zastupitelstva jsou zvolení zástupci jednotlivých politických stran, případně jsou to nezávislí kandidáti zvolení na dobu 4 let. Ze svých řad zvolí zástupci obecní radu. Jednání zastupitelstva je veřejné. Zastupitelstvo musí své záměry zveřejnit na vývěskách nebo jiným způsobem.¹² Počet členů obecního zastupitelstva je závislý na počtu obyvatel a velikosti územního obvodu obce.

---

¹⁰ KÁŇA, P. *Základy veřejné správy*. Ostrava: Montanex, 2004. ISBN 80-7225-139-2. – str. 48

¹¹ MARKOVÁ, H. *Finance obcí, měst a krajů*. Praha: Orac, 2000. ISBN 80-86199-23-1. – str. 23

¹² KÁŇA, P. *Základy veřejné správy*. Ostrava: Montanex, 2004. ISBN 80-7225-139-2. – str. 50

Tabulka 1. Zastupitelstvo

Počet obyvatel	Počet členů obecního zastupitelstva
do 500	5 – 15
501 – 3 000	7 – 15
3001 – 10 000	11 – 25
10 001 – 50 000	15 – 35
50 001 – 150 000	25 – 45
nad 150 000	35 – 55

Zastupitelstvo obce může rozhodovat ve všech samosprávních záležitostech kromě těch, které patří do rozhodovací pravomoci zastupitelstva kraje jako vyššího územního samosprávného celku. Zastupitelstvo obce má rozhodující rozhodovací pravomoci. Pro rozhodnutí, volbu, resp. usnesení, musí být nadpoloviční většina všech členů zastupitelstva.¹³

Zastupitelstvo vykonává činnosti:

- stanovuje program rozvoje a rozpočet obce,
- schvaluje vydávání emisí komunálních cenných papírů,
- schvaluje zřízení rozpočtových a příspěvkových organizací,
- schvaluje vstup a výstup obce ze svazku obcí a sdružení právnických osob,
- schvaluje obecně závazné vyhlášky a zřízení obecní policie,
- schvaluje čestné občanství, nabytí a převod majetku obce,
- schvaluje bezúplatné převody peněžních prostředků,
- schvaluje převody movitých věcí,
- rozhoduje o převodu vlastnických práv nemovitostí, předání a o pronájmu majetku.

---

¹³ PEKOVÁ, J. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. Praha: Management Press, 2004. ISBN 80-7261-086-4. – str. 86 - 87

Rada obce

Je výkonným orgánem. V samostatné působnosti podléhá obecnímu zastupitelstvu, v rámci přenesené působnosti obce rozhoduje na základě zákona. Jednání rady obce jsou neveřejná. Usnesení rady obce je schváleno tehdy, hlasuje-li pro usnesení nadpoloviční většina všech jejích členů. Počet členů rady obce je lichý, v současné době nesmí přesahovat jednu třetinu počtu členů zastupitelstva, přičemž tento počet může být 5-11 členů. Rada obce se nevolí tehdy, má-li zastupitelstvo obce méně než 15 členů.¹⁴

V čele rady obce je **starosta** a jeho zástupci – **místostarostové** a další **členové**, ve velkých městech primátor, náměstci primátora a ostatní členové.¹⁵

Rada obce projednává a vykonává činnosti:

- zabezpečuje hospodaření obce, provádí rozpočtová opatření,
- připravuje materiály pro jednání zastupitelstva obce,
- zabezpečuje plnění usnesení zastupitelstva obce,
- rozhoduje o uzavírání nájemních smluv a smluv o výpůjčce,
- stanovuje plat starostovi a místostarostům,
- řídí činnost komisí,
- kontroluje činnost orgánů, které obecní rada zřídila,
- vydává obecní vyhlášky,
- ukládá sankce a pokuty,
- projednává připomínky a petice občanů.¹⁶

---

¹⁴ KÁŇA, P. *Základy veřejné správy*. Ostrava: Montanex, 2004. ISBN 80-7225-139-2. – str. 50

¹⁵ PEKOVÁ, J. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. Praha: Management Press, 2004. ISBN 80-7261-086-4. – str. 89

¹⁶ KÁŇA, P. *Základy veřejné správy*. Ostrava: Montanex, 2004. ISBN 80-7225-139-2. – str. 50

Starosta

- je představitelem obce,
- zastupuje obec navenek,
- uznává se za statutární orgán obce,
- je odpovědný zastupitelstvu obce,
- svolává zastupitelstvo obce,
- připravuje, svolává a řídí schůze rady obce,
- odpovídá za objednání a provedení auditu hospodaření obce,
- jmenuje a odvolává tajemníka obecního úřadu,
- není-li funkce tajemníka zřízena, plní jeho funkce,
- setrvává ve své funkci až do zvolení nového starosty.

Místostarosta – zastupuje starostu v jeho nepřítomnosti.¹⁷

Obecní úřad

Obecní úřad prostřednictvím svých komisí, odborů a zaměstnanců vykonává administrativní činnost, která souvisí se správou obce, správou obecního úřadu, správou záležitostí občanů a veřejných záležitostí obce. V rámci samostatné působnosti samosprávy plní obecní úřad úkoly, které mu uložila obecní rada a obecní zastupitelstvo. Obecní úřad pomáhá komisím v jejich činnosti, řídí organizace, které zřídila obec pro zabezpečení veřejných činností a zabezpečení činnosti veřejných statků.¹⁸

---

¹⁷ PEKOVÁ, J. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. Praha: Management Press, 2004. ISBN 80-7261-086-4. – str. 90

¹⁸ KÁŇA, P. *Základy veřejné správy*. Ostrava: Montanex, 2004. ISBN 80-7225-139-2. – str. 51

Obecní úřad řídí starosta, kterému pomáhají jeho zástupci – místostarostové a jmenovaný tajemník. Tajemník je pracovníkem v zaměstnaneckém poměru. Tato funkce se vždy zřizuje u pověřených obecních úřadů a v obcích s rozšířenou působností. I v ostatních obcích však může být tato funkce zřízena. Obecní úřad dále tvoří zaměstnanci ve výkonných orgánech.

Výkonnými orgány jsou odbory. Počet odborů a náplň jejich činnosti závisí na :

- velikosti obce,
- rozsahu samostatné působnosti (samosprávní),
- rozsahu přenesené působnosti (výkonu státní správy).

Struktura a názvy odborů nejsou předepsány. Agenda může být rovněž spojena, proto i název odborů se různí. Jestliže má být řízení obce efektivní, musí spolu odbory spolupracovat.

Nejčastěji se vytvářejí jako výkonné orgány tyto odbory:

- odbor rozpočtu, popř. ekonomický,
- odbor územního plánování a rozvoje obce,
- odbor rozvoje služeb,
- odbor podnikání, popř. živnostenský odbor,
- odbor organizace a řízení,
- odbor personální,
- odbor pro styk s veřejností,
- odbor sociální.

Výbory

Jsou iniciativními a kontrolními orgány zastupitelstva obce. Počet výborů závisí na rozhodnutí zastupitelstva obce.

Vždy musí být zřízen:

- **finanční výbor**, který kontroluje hospodaření s majetkem obce, včetně finančních prostředků v rámci hospodaření obce, a plní další úkoly, kterým ho pověří zastupitelstvo obce,
- **kontrolní výbor**, který kontroluje plnění usnesení zastupitelstva obce a rady obce a dodržování právních předpisů.

Tyto výbory musí být nejméně tříčlenné, jejich členy nemohou být starosta, místostarostové, tajemník ani jiní členové, kteří se zabývají hospodařením obce.

Komise

- jsou iniciativními a poradními orgány rady obce, mohou předkládat návrhy, náměty (v rámci samostatné působnosti obce),
- jsou výkonnými orgány (v přenesené působnosti obce) na svěřeném úseku činnosti, na tomto úseku jsou odpovědny starostovi.

V případě, kdy je komise pověřena výkonem přenesené působnosti, musí předseda komise prokázat odbornou způsobilost. Pro platnost usnesení komise je nutná nadpoloviční většina všech členů.¹⁹

---

¹⁹ PEKOVÁ, J. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. Praha: Management Press, 2004. ISBN 80-7261-086-4. – str. 90 - 93

3 HOSPODAŘENÍ OBCE

Základní legislativu v oblasti hospodaření obce tvoří:

- zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení),
- zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů,
- zákon č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí,
- zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní,
- zákon č. 320/2001, o finanční kontrole,
- zákon č. 421/2004 Sb., o změně zákonů souvisejících s přijetím zákona o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí.

3.1 Majetek obce

Vlastnictví majetku je předpokladem existence územní samosprávy. Obec vlastní a spravuje movitý a nemovitý majetek. O způsobu využívání obecního majetku rozhodují volené orgány obce. Orgány obce jsou za svá rozhodnutí o hospodaření s majetkem zodpovědné občanům obce. Obec má právo vstupovat do smluvních právních vztahů, může věci a majetek prodávat, pronajímat, vkládat do organizací, s majetkem podnikat a ručit jím.

Majetek obce musí být řádně evidován, účelně a hospodárně využíván. Majetek musí být chráněn před zničením, poškozením nebo odcizením. Majetek slouží k veřejně prospěšným účelům (například školám nebo nemocnicím). Majetek obce slouží i k výkonu samosprávy a obec je jeho uživatelem (například budova obecního úřadu). Majetek obce slouží k dalším činnostem v obci, například k podnikání.

Majetek obce tvoří aktiva a pasiva:

Stálá aktiva – majetek dlouhodobý:

- hmotný nemovitý (půda, objekty, lesy, stavby, budovy atd.). K oceňování pozemků se používají cenové mapy, které zveřejňuje Ministerstvo financí v cenovém věstníku.
- hmotný movitý (movité věci, zařízení, dopravní prostředky),
- nehmotný (software, know-how, licence),
- finanční (kapitálové investice, cenné papíry, akcie, dluhopisy).

Stálá aktiva – majetek provozní, oběžný:

- zásoby, materiál, zboží,
- peněžní prostředky, valuty, krátkodobé cenné papíry,
- pohledávky, majetková práva.

Pasiva – majetek obce:

- majetek pořízený z vlastních zdrojů (základní kapitál, emisní ážio, zisk),
- majetek pořízený z cizích zdrojů (úvěry peněžních ústavů).

Obecný majetek tvoří:

- historický majetek,
- původní obecní majetek,
- majetek získaný převodem, smlouvou kupní, darovací a dalšími smlouvami,
- majetek získaný rozhodnutím Ministerstva kultury České republiky,
- finanční investice.

3.2 Nástroje finančního hospodaření na úrovni obce

Na základě novely č. 557/2004 Sb. zákona č. 250/2000 Sb. mají obce povinnost sestavovat:

- rozpočtový výhled,
- roční rozpočet.

Tyto nástroje jsou využívány, aby zajistily efektivní a dlouhodobě vyrovnané hospodaření obce. Pomocí nich jsou jednotlivé činnosti obce plánovány. Jsou jasně určeny cíle, jichž má být činností obce dosaženo a jejich priority. Těmto činnostem jsou pak přiřazeny prostředky k jejich dosažení a je určen subjekt, který za jejich dosažení zodpovídá. Pomocí těchto nástrojů jsou jednotlivé cíle naplňovány a na základě informací v nich obsažených je prováděna průběžná i následná kontrola činnosti obce. Nástroje finančního hospodaření mají zajistit transparentnost nakládání s finančními prostředky a zachytit dopady činnosti obce na její finanční pozici.²⁰

Rozpočtový výhled obce

Je definován rozpočtovými pravidly územních rozpočtů jako pomocný nástroj územního samosprávného celku sloužící pro střednědobé finanční plánování rozvoje jeho hospodářství. Sestavuje se na základě uzavřených smluvních vztahů a přijatých závazků zpravidla na 2 až 5 let následujících po roce, na který se sestavuje roční rozpočet.

Rozpočtový výhled obsahuje souhrnné základní údaje o příjmech a výdajích, zejména o dlouhodobých závazcích a pohledávkách, o finančních zdrojích a potřebách dlouhodobě realizovaných záměrů. U dlouhodobých závazků se uvedou jejich dopady na hospodaření územního samosprávného celku po celou dobu trvání závazku.²¹

---

²⁰ HRABALOVÁ, S. *Teorie a praxe rozvoje měst a obcí*. Brno: Tisk Olprint, 2004. ISBN 80-210-3356-8. – str. 23

²¹ §3 z. č. 250/2000 Sb., zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů

Rozpočtový výhled by měl zabezpečit dlouhodobě vyrovnané hospodaření obce a koordinovat z tohoto pohledu i investiční aktivitu obce. Jeho význam je především v tom, že umožňuje rychlou orientaci ve financování rozvoje obce, vypovídá o jejích budoucích potřebách a zdrojích jejich krytí.

Často zpracovává variantně. Variantnost zpracování umožňuje určitým způsobem eliminovat vliv nejistoty budoucího vývoje a naopak identifikovat případná rizika v hospodaření subjektu, který výhled sestavuje.

Rozpočtový výhled by měl být sestavován jak pro kapitálovou část rozpočtu, ve které by se odrážely zamýšlené investice ve vazbě na současný majetek obce, tak i pro běžnou část rozpočtu, neboť právě přebytek běžného rozpočtu může být použit pro financování investičních potřeb obce.

Průběžná kontrola a monitoring naplňování ukazatelů obsažených v rozpočtovém výhledu jsou jedním ze základních předpokladů, aby rozpočtový výhled plnil svou roli při řízení obce.

Rozpočet obce

Rozpočet obce je zobrazením finančního hospodaření obce na daný kalendářní rok. Je tedy krátkodobým nástrojem řízení obce. Slouží jako rozhodovací nástroj, pomocí něhož jsou vymezeny priority, stanoveny cíle, sestaveny operační programy a je prováděna kontrola.

Základní typy peněžních operací, které jsou v rozpočtu obsaženy jsou příjmy, výdaje a financování. Rovnice, která pro rozpočtové hospodaření platí je:

$$\text{příjmy} - \text{výdaje} = \text{financování}$$

Výsledkem rovnice může být:

- **přebytkový rozpočet** (příjmy jsou v daném roce vyšší jak výdaje),
- **deficitní rozpočet** (výdaje v daném roce převyšují příjmy),
- **vyrovnaný rozpočet** (příjmy v daném roce se rovnají výdajům).

Financování vypovídá o způsobu užití prostředků v případě přebytku rozpočtu a v případě deficitního rozpočtu o způsobu krytí tohoto deficitu. Z této rovnice vyplývá, že rozpočet je určitou bilancí příjmů a výdajů, kdy rozdíl mezi nimi je právě vyrovnán financujícími operacemi. Financování má tedy opačné znaménko než výsledné saldo rozpočtu.

Na rozpočet můžeme pohlížet jako na finanční plán obce pro roční období jejího hospodaření. Na základě analýzy minulého rozpočtového hospodaření a se znalostí faktorů, které jej ovlivňovaly, jsou odhadovány a plánovány příjmy a výdaje na následující rozpočtový rok.

Rozpočet je také decentralizovaným peněžním fondem, neboť se jedná o veřejné prostředky, které jsou v něm soustředěny, a je tedy součástí veřejných rozpočtů. Pro některé operace v něm zachycené, zejména pro daňové příjmy a řadu výdajů financujících poskytování veřejných služeb, je charakteristické uplatňování principů nenávratného, neekvivalentního a nedobrovolného financování typických pro celou soustavu veřejných rozpočtů. Rozpočet potom zachycuje toky finančních prostředků obce v daném rozpočtovém roce.

Prostřednictvím rozpočtu, tedy finančních operací, které jsou v něm zachyceny, se realizuje koncepce rozvoje obce. Rozpočet je tedy nástrojem prosazování obecní politiky. Aby tuto roli mohl plnit, je důležitá jeho srozumitelnost jak pro ty, kteří o něm rozhodují, tak pro ty, kteří se jím mají řídit.

Největší omezení rozpočtu při řízení finančních toků obce spočívá v jeho krátkodobosti, neboť řada procesů, které mají dopady do ekonomické situace obce, jsou dlouhodobějšího charakteru a rozpočet je tedy nemůže dostatečně zachytit. Dále je třeba si uvědomit, že rozpočet zobrazuje finanční toky obce, nevypovídá tedy o stavu jejího majetku, jejích závazcích a pohledávkách. Tyto informace jsou zachyceny v účetnictví obce. Také existují finanční operace, které rozpočtem neprocházejí, jedná se o cizí prostředky, sdružené prostředky a operace podnikatelské činnosti obce, která je sledována odděleně od rozpočtu obce.

Vedle rozpočtu si obec také může zřizovat peněžní fondy, které mohou, ale nemusí být napojeny na rozpočet. Závisí to na rozhodnutí zastupitelstva obce a vyhlášeném statutu fondu, kterým se řídí hospodaření tohoto fondu.

Tyto fondy mohou být účelové, jako například sociální fond, z jehož prostředků jsou často poskytovány příspěvky zaměstnancům na zlepšení jejich pracovních podmínek a podporu jejich motivace, nebo fond bytové výstavby, který může soustředit prostředky podporující bytovou výstavbu v obci. Příkladem peněžního fondu, který nemá upraven účel svého použití, pak může být např. fond rezerv a rozvoje, do kterého jsou zpravidla převáděny přebytky rozpočtového hospodaření. Záleží na rozhodnutí zastupitelstva každé obce jaké peněžní fondy si zřídí a jak upraví jejich příjmy a výdaje. Některé obce nemusí mít zřízen žádný peněžní fond a své prostředky mají soustředěny pouze na bankovním účtu rozpočtu.

Průběh a náplň jednotlivých fází rozpočtového procesu obce upravují rozpočtová pravidla územních rozpočtů.

Fáze rozpočtového procesu jsou:

- sestavení návrhu rozpočtu obce,
- projednání a schválení návrhu rozpočtu,
- plnění rozpočtu obce a průběžná kontrola plnění během rozpočtového období,
- následná kontrola plnění rozpočtu a sestavení závěrečného účtu obce.

Při sestavování rozpočtu a hospodaření na jeho základě by měly být dodržovány určité **zásady**:

- každoročního sestavování a schvalování rozpočtu,
- dlouhodobé vyrovnanosti rozpočtu jako základu úspěšného hospodaření obce,
- reálnosti a pravdivosti, tj. reálný odhad příjmů a výdajů rozpočtu, aby při jeho plnění nedocházelo k výrazným odchylkám,
- úplnosti a jednotnosti rozpočtu dosažené pomocí třídění operací rozpočtovou skladbou,
- publicity, jejímž cílem je důkladná informovanost všech občanů o hospodaření obce.

Rozpočtová skladba

Pro členění peněžních operací obsažených v rozpočtu obce se používá rozpočtová skladba, což je závazný číselník peněžních operací. Rozpočtová skladba využívá čtyři členění peněžních operací, které podávají různé informace.

a) Druhové členění - vychází z ekonomického charakteru operace, tedy jestli se jedná o příjem, výdaj či financující operaci a je pro obce povinné. Používá čtyři úrovně podrobnosti členění peněžních operací obce. Nejvyšší úrovní jsou třídy, kterých je sedm:

- třída 1 – daňové příjmy,
- třída 2 – nedaňové příjmy,
- třída 3 – kapitálové příjmy,
- třída 4 – přijaté dotace,
- třída 5 – běžné výdaje,
- třída 6 – kapitálové výdaje,
- třída 8 – financování.

Další úrovní jsou seskupení položek a podseskupení položek a nejnižší úrovní podrobnosti druhového třídění jsou potom položky.

b) Odvětvové členění vypovídá o účelu využití rozpočtových prostředků a doplňuje druhové členění. Nevztahuje se na všechny peněžní operace, které obce uskutečňují, ale jen na ty, kde má nějaký smysl. I toto členění je pro obce povinné. Toto členění opět využívá čtyři úrovně podrobnosti přičemž nejvyšší úrovní jsou skupiny:

- skupina 1 – zemědělství a lesní hospodářství,
- skupina 2 – průmyslová a ostatní odvětví hospodářství,
- skupina 3 – služby pro obyvatelstvo,
- skupina 4 – sociální věci a politika zaměstnanosti,
- skupina 5 – bezpečnost státu a právní ochrana,
- skupina 6 – všeobecná veřejná správa a služby.

Další úrovní jsou oddíly, pododdíly a nejnižší úrovní jsou paragrafy.

c) **Konsolidační členění** se používá pro účely konsolidace, tedy pro odstranění peněžních převodů uvnitř jednotky, za niž je sestavován výkaz o plnění rozpočtu.

d) **Odpovědnostní členění** zohledňuje odpovědnost a působnost subjektu, který s peněžními prostředky nakládá. Toto členění není pro obce povinné.²²

3.2.1.1 Příjmová stránka obecních rozpočtů

Příjmy rozpočtu obce tvoří:

- příjmy z vlastního majetku a majetkových práv,
- příjmy z výsledků vlastní hospodářské činnosti,
- příjmy z hospodářské činnosti právnických osob, pokud jsou podle tohoto nebo jiného zákona příjmem obce, která organizaci zřídila nebo založila,
- příjmy z vlastní správní činnosti včetně příjmů z výkonů státní správy, k nimž je obec pověřena podle zvláštních zákonů, zejména ze správních poplatků z této činnosti, příjmy z vybraných pokut a odvodů uložených v pravomoci obce podle tohoto zákona nebo zvláštních zákonů,
- výnosy z místních poplatků podle zvláštního zákona,
- výnosy daní nebo podíly na nich podle zvláštního zákona,
- dotace z rozpočtu kraje,
- prostředky získané správní činností ostatních orgánů státní správy, např. z jimi ukládaných pokut a jiných peněžních odvodů a sankcí, jestliže jsou podle zvláštních zákonů příjmem obce,
- přijaté peněžité dary a příspěvky,
- jiné příjmy, které podle zvláštních zákonů patří do příjmů obce.²³

---

²² HRABALOVÁ, S. *Teorie a praxe rozvoje měst a obcí*. Brno: Tisk Olprint, 2004. ISBN 80-210-3356-8. – str. 23 - 32

Základní kategorie příjmů obsažených v rozpočtu obce odpovídají příjmovým třídám rozpočtové skladby. Jedná se tedy o :

- **daňové příjmy,**
- **nedaňové příjmy,**
- **kapitálové příjmy,**
- **přijaté dotace.**

Jednotlivé kategorie příjmů se liší svým charakterem a schopností obce ovlivnit vlastní činností jejich výši.

Daňové příjmy

Daňové příjmy tvoří svěřené či sdílené daně a místní, správní a ostatní poplatky, které do rozpočtu obce plynou. Daňové příjmy plynoucí do rozpočtu obcí se řídí zákonem o rozpočtovém určení daní.

V současné době plynou do rozpočtů obcí tyto daňové příjmy:

- 100 % daň z nemovitostí, příjemcem je obec na jejímž území se nemovitost nachází,
- 100 % daně z příjmu právnických osob pokud je poplatníkem této daně samotná obec,
- 30 % daň z příjmu fyzických osob samostatně výdělečně činných dle bydliště fyzické osoby,
- 1,5 % výnosu daně z příjmu fyzických osob ze závislé činnosti dle počtu zaměstnanců, kteří mají místo výkonu práce v obci,

---

²³ §7 z. č. 250/2000 Sb., zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů

- 20,59 % z celostátního výnosu těchto daňových příjmů:
  - daně z přidané hodnoty,
  - daně z příjmu fyzických osob ze závislé činnosti,
  - daně z příjmu fyzických osob placené srážkou,
  - 60 % daně z příjmu fyzických osob samostatně výdělečně činných,
  - daně z příjmu právnických osob.

Tyto daňové příjmy jsou mezi jednotlivé obce přerozdělovány na základě procenta stanoveného vyhláškou Ministerstva financí, přičemž toto procento se vypočítá jako poměr násobku počtu obyvatel obce a koeficientu velikostní kategorie obce k součtu těchto násobků všech obcí v České republice.

Do daňových příjmů jsou také řazeny **místní poplatky**. Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích stanoví jaké místní poplatky mohou obce vyhlásit. Obce se potom rozhodnou, zda budou daný poplatek vybírat a v jaké výši, v rámci zákonem daného stropu pro výběr poplatku. Poplatky, které se obce rozhodnou vybírat, potom vyhlásí obecně závaznou vyhláškou. V ní také stanoví podrobnosti jejich výběru, zejména konkrétní sazbu poplatku, ohlašovací povinnost, splatnost, úlevy a případné osvobození od poplatků.

V současné době mohou obce v ČR vybírat tyto místní poplatky:

- poplatek ze psů,
- poplatek za užívání veřejného prostranství,
- poplatek ze vstupného,
- poplatek z ubytovací kapacity a za lázeňský nebo rekreační pobyt,
- poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných částí měst,
- poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj,
- poplatek za odstraňování komunálních odpadů,
- poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace.

Správní poplatky plynou do rozpočtu té obce, která poskytuje služby, které jsou jimi zpoplatněny.

Jinými poplatky se rozumí zejména poplatky související se sankcemi za znečišťování životního prostředí, poplatky za ukládání odpadů a poplatky za odnětí zemědělské a lesní půdy.

Nedaňové příjmy

Do nedaňových příjmů jsou tříděny uživatelské poplatky za služby, které obec poskytuje, ale i například přijaté úroky, dividendy, splátky půjček poskytnutých v rámci rozpočtové politiky obce, přijaté sankční platby a vratky transferů. Výši a strukturu nedaňových příjmů obce přímo ovlivňují svým chováním.

Nejvýznamnějšími nedaňovými příjmy obcí jsou příjmy z vlastní činnosti, kam zahrnujeme příjmy za poskytované služby, příjmy z prodeje zboží či příjmy ze školného a dále příjmy z pronájmu majetku (patří sem jak příjmy z pronájmu pozemků v obecním vlastnictví, tak příjmy z pronájmu bytového fondu obcí či jiných nemovitých či movitých věcí). Tyto dvě kategorie tvoří asi 60 % nedaňových příjmů. Významným nedaňovým příjmem jsou příjmy z úroků a také přijaté sankční platby.

Kapitálové příjmy

Zvláštní kategorií vlastních příjmů obecních rozpočtů jsou příjmy kapitálové. Jedná se o příjmy z prodeje dlouhodobého majetku obce a přijaté peněžní dary a příspěvky na pořízení tohoto majetku. Svým charakterem jsou to příjmy jednorázové, neopakovatelné. Při prodeji dlouhodobého majetku obce se obec vzdává výhod spojených s využíváním tohoto majetku a upřednostňuje jeho prodej a tedy okamžitý výnos. Tato rozhodnutí by měla být výsledkem důkladné analýzy hospodaření s daným majetkem. Obec by si měla stanovit své priority z hlediska optimální struktury svého majetku vzhledem k funkcím, které plní, a na tomto základě zpracovat plán prodeje majetku.

Přijaté dotace

Dotace do rozpočtů obcí jsou projevem existence přerozdělovacích procesů uvnitř soustavy veřejných rozpočtů. Potřeba dotací je většinou zdůvodňována potřebou podpory obecných i specifických činností obcí, které jsou prováděny ve veřejném zájmu a u nichž je nutné dodržení určitých standardů v rámci celého státu bez ohledu na rozdíly v příjmech jednotlivých obcí.

Dotace plynoucí do rozpočtů územních samosprávných celků lze členit podle různých kritérií.

Dle poskytovatele:

- dotace ze státního rozpočtu, které lze rozdělit na dotace z kapitoly Všeobecná pokladní správa a dotace z kapitol ústředních orgánů státní správy včetně převodů státních finančních aktiv,
- dotace ze státních mimorozpočtových fondů,
- dotace z prostředků Evropské unie,
- dotace z rozpočtů územních samosprávních celků,
- dotace od dalších subjektů (například mezinárodních sdružení měst apod.).

Dle účelu:

- účelové dotace, jež jsou určeny na konkrétní akce za podmínek vymezených zásadami dotační politiky poskytovatele,
- neúčelové (všeobecné) dotace, které nemají konkrétně vymezené podmínky užití..

Dle financování výdajů:

- běžné dotace (neinvestiční dotace), jež jsou poskytovány na financování běžných, neinvestičních potřeb v rozpočtovém období,
- kapitálové dotace, slouží k financování jednorázových investičních akcí.

Dle nárokovosti:

- nárokové dotace jsou svázány s určitou veřejnou službou, kterou daný územně samosprávný celek vykonává (například financování základního školství příspěvek na jednoho žáka) a za předem stanovených podmínek jsou tyto dotace územně samosprávným celkům poskytovány automaticky,
- nenárokové dotace – dotace, o které se obce musí individuálně ucházet. Jejich získání závisí na tom, jak daná obec splňuje kritéria pro poskytnutí prostředků v rámci daného dotačního titulu.

3.2.1.2 Výdajová stránka obecních rozpočtů

Patří zde peněžní operace, které jsou za výdaje považovány dle zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů:

- závazky vyplývající pro obec z plnění povinností uložených jí zákony,
- výdaje na vlastní činnost obce v její samostatné působnosti, zejména výdaje spojené s péčí o vlastní majetek a jeho rozvoj,
- výdaje spojené s výkonem státní správy, ke které je obec pověřena zákonem,
- závazky vyplývající pro obec z uzavřených smluvních vztahů v jejím hospodaření a ze smluvních vztahů vlastních organizací, jestliže k nim přistoupila,
- závazky přijaté v rámci spolupráce s jinými obcemi nebo s dalšími subjekty včetně příspěvků na společnou činnost,
- úhrada úroků z přijatých půjček a úvěrů,
- výdaje na emise vlastních dluhopisů a na úhradu výnosů z nich náležejících jejich vlastníkům,
- výdaje na podporu subjektů provádějících veřejně prospěšné činnosti a na podporu soukromého podnikání prospěšného pro obec,
- jiné výdaje uskutečněné v rámci působnosti obce, včetně darů a příspěvků na sociální nebo jiné humanitární účely.

Základní kategorie výdajů obsažených v rozpočtu obce odpovídají příjmovým třídám rozpočtové skladby. Jedná se tedy o :

- běžné výdaje,
- kapitálové výdaje.

Běžné výdaje

Jsou největší skupinou výdajů rozpočtů obcí. Financují běžné, zpravidla pravidelně se opakující potřeby v příslušném roce. Souvisí s financováním statků a služeb z obecních rozpočtů. Výše těchto výdajů je závislá na struktuře, rozsahu a kvalitě poskytovaných veřejných statků a služeb.

Kapitálové výdaje

Slouží k financování dlouhodobých potřeb obce – financují investice, zpravidla také přesahují jedno rozpočtové období. Obec tím, že tyto výdaje vynakládá, pořizuje nový dlouhodobý majetek, případně zhodnocuje majetek již pořízený. Může se však jednat i o investiční transfery či půjčky. Kapitálové výdaje mají úzkou vazbu na výdaje běžné, neboť s každou investicí, a tedy realizovanými kapitálovými výdaji, jsou spjaty běžné výdaje spojené s provozem a údržbou investice po jejím dokončení. Je třeba také zvažovat, že po určité době bude třeba investici obnovit. Vynakládání kapitálových výdajů by tedy nemělo být nahodilé, ale mělo by vycházet z dlouhodobého plánu rozvoje obce a dlouhodobého plánu finančního hospodaření obce, aby prostředky rozpočtu obce byly skutečně efektivně použity.²⁴

---

²⁴ §9 z. č. 250/2000 Sb., zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů

3.3 Investiční záměr

Přesná definice a náplň investičního záměru je předmětem vyhlášky č. 231/2005 Sb. o účasti státního rozpočtu na financování programů pořízení a reprodukce majetku.

Rozeznáváme následující **typy investičního záměru**:

- **investiční záměr stavební akce** – věcně a funkčně vymezuje stavbu a určuje časový průběh přípravy a realizace stavby,
- **investiční záměr nestavební akce** – představuje pořízení, technické zhodnocení a opravy strojů a zařízení, pořízení a technické zhodnocení nehmotného majetku, pořízení nemovitostí a dalších činností zabezpečujících schválené cíle programu, vymezuje a zdůvodňuje akci věcně a funkčně, určuje její časový průběh,
- **investiční záměr akce výstavby, obnovy a provozování informačních a komunikačních technologií,**
- **investiční záměr v zjednodušeném rozsahu** – pro akce jejichž financování je nižší než 10 mil. Kč, případně u akcí nad 10 mil. Kč u nichž řídicí orgán udělí výjimku.

Financování investičního záměru obce

Obce mohou svůj investiční záměr financovat dvěma základními způsoby:

z **vlastních zdrojů**, získaných buď prodejem nepotřebného či nevyužívaného majetku obce nebo naspořením si potřebné částky, což by znamenalo nutnost hospodařit po určitý čas s přebytkem a tyto prostředky akumulovat například v peněžních fonděch, až by byl shromážděn dostatek prostředků pro plánovanou investici.

z **cizích zdrojů**, tedy vypůjčením si s tím, že obec bude muset v budoucnu vypůjčené prostředky splatit. Pokud na sebe bere závazek, měla by zvažovat únosnost zadlužení z hlediska objemu, nákladů a trvání dluhu a formy dluhu. Rozhodování o tom, zda použít k financování investic cizí zdroje, a tedy přijmout dluh, může obci usnadnit používání některých dlouhodobých nástrojů řízení.

Zejména se jedná o:

- **strategický plán rozvoje obce,**
- **rozpočtový výhled,**
- **plán prodeje majetku.**

Všechny tyto nástroje řízení jsou náročné na zpracování. Bohužel zejména menší obce nedisponují dostatečnými, zejména lidskými, ale i finančními zdroji, aby byly uvedené nástroje řízení využívány.

Jestliže obec nevyužívá uvedených nástrojů řízení, je třeba při přijímání dluhu provést **analýzu minulého hospodaření obce**. Snažit se postihnout zásadní faktory, které působily na vývoj jednotlivých složek příjmů a výdajů a zvážit, zda je možné tento vývoj očekávat i v budoucnu. Důležitá je zejména **analýza běžného rozpočtu**, neboť se jedná o příjmy a výdaje zpravidla opakujícího se charakteru a právě přebytek běžného rozpočtu slouží k financování investičních akcí, resp. k vytváření rezerv na splácení dluhu. Také na straně kapitálových příjmů je třeba znát své možnosti. Jedná se o možný prodej majetku, který obce nepotřebují k plnění svých funkcí, či který nedokáží spravovat tak efektivně jako jiné subjekty.

Provedené analýzy by měly obci dát obraz o tom, zda je schopna v budoucnu přijatý dluh splácet a jak budoucí splátky úroků i dluhu zatíží její rozpočet.

V souvislosti s plánovaným investičním záměrem je třeba vzít v úvahu, jestli po dokončení bude investice pro obec zisková, nebo jestli obec bude v budoucnu dotovat i provoz investice. I tato skutečnost může výrazně ovlivnit výdajovou stránku rozpočtu obce. Většina investic, které obce realizují, nepřináší přímé finanční efekty a je třeba počítat s tím, že se zvýší běžné výdaje právě o výdaje na provoz investice.

Jednou z otázek, kterými se obec při rozhodování o přijetí cizích prostředků zabývá, je volba přiměřené výše dluhu. Samozřejmě nelze stanovit nějakou obecnou výši dluhu, která by byla platná pro všechny obce, neboť i když mají dvě obce obdobný počet obyvatel, každá se může nacházet v diametrálně odlišné situaci. Lišit se mohou již v základních geografických a demografických charakteristikách, dále pak hospodářskou situací mikroregionu, výší a strukturou majetku, politickou orientací vůdčích sil zastupitelstva obce, a tedy přístupem k řešení základních otázek rozvoje obce atd. Přesto však lze použít alespoň jako základní vodítko při rozhodování o míře zadlužení různé ukazatele, jako je například ukazatel dluhové služby.

Definitivní **ukazatel dluhové služby** vypočítá každé obci Ministerstvo financí. Těm obcím, které překročí stanovenou výši ukazatele dluhové služby ve výši 30 %, tuto skutečnost Ministerstvo financí oznámí dopisem ministra financí s tím, že by měly přijmout taková opatření, aby v příštím období ukazatel dluhové služby nepřekročily.

Přitom požádá dotčené obce, aby do 3 měsíců zdůvodnily překročení ukazatele dluhové služby a oznámily Ministerstvu financí, jaká opatření budou přijata. Dále ministr financí požádá o předložení Zprávy o výsledcích přezkoumání hospodaření za příslušný kalendářní rok a stanoviska zastupitelstva k této zprávě a rozpočtový výhled.

Ministerstvo financí vyhodnotí vyžádané podklady a zváží všechny skutečnosti, které vedly k překročení dané hranice. Přitom budou dále brány do úvahy:

- celková zadluženost obce,
- celková zadluženost obce v přepočtu na 1 obyvatele,
- daňová výtěžnost vztažená na 1 obyvatele obce,
- trend zadluženosti v minulých letech,
- velikost obce,
- celková finanční situace obce.

Pokud by obec překročila tento ukazatel i v dalším roce, bude se přihlížet k této skutečnosti při projednávání žádosti této obce o dotaci, o půjčku nebo o návratnou finanční výpomoc.

Dluhová služba se poměruje ke skutečnému objemu dluhové základny za uplynulý kalendářní rok. Výsledkem poměru je **ukazatel dluhové služby**.

$$\frac{\text{dluhová služba}}{\text{dluhová základna}} \times 100 = \text{ukazatel dluhové služby (\%)}$$

Dluhová služba zahrnuje:

- úroky (položka 5141 + položka 6143 rozpočtové skladby),
- splátky jistiny (záporné zápisy na položkách 8xx2 a 8xx4 rozpočtové skladby),
- splátky leasingu (položka 5178 rozpočtové skladby),
- splátky směnek emitovaných v minulých letech (část záznamové položky 021),
- poměrná část jednorázové splátky dluhopisů (částka odpovídající podílu jednoho roku z celkové jednorázové splátky).

Dluhová základna zahrnuje:

- daňové příjmy za daný kalendářní rok (třída 1),
- nedaňové příjmy za daný kalendářní rok (třída 2),
- běžné přijaté dotace (seskupení položek 41 rozpočtové skladby).

Financování investičního záměru formou dluhu

Patří zde:

- úvěr od peněžního ústavu,
- zvýhodněné půjčky z jiných veřejných rozpočtů a návratné finanční výpomoci,
- emise komunálních obligací,
- směnka,
- finanční leasing,
- půjčka od občanů obce,
- další.

Každá forma dluhu má své výhody a případná rizika, která je třeba brát v potaz při rozhodování o přistoupení k dluhovému financování.

Úvěr od peněžního ústavu

Úvěr je nejpoužívanější formou zadlužení obcí. Výhodou této formy zadlužení je její relativní jednoduchost a snadnost přístupu k prostředkům. Obec jedná a uzavírá smlouvu o přijetí dluhu pouze s peněžním ústavem. Existuje zde relativní prostor pro možnou dohodu individuálních podmínek úvěru (délky úvěru, výše počtu splátek jistiny, odkladu splácení nebo výše úroků). Většinou je využití prostředků úvěru vázáno účelem, tedy konkrétní investiční akcí, na kterou byly prostředky poskytnuty. Co se týče ručení, nejobvyklejší je ručení majetkem (zpravidla nemovitým) obce, ručení třetí osobou nebo budoucími příjmy obce.

Existují zde dvě možnosti úrokové sazby, tedy ceny, kterou obec za získání prostředků zaplatí. Jsou to:

- **pevná úroková sazba**, která se platí z dlužné částky po celou dobu splácení úvěru,
- **pohyblivá úroková sazba**, je odvozena od nějakého jiného ukazatele například od úrokových sazeb na mezibankovním trhu depozit či od inflace.

Zvýhodněné půjčky z jiných veřejných rozpočtů a návratné finanční výpomoci

Zpravidla se jedná o půjčku se zvýhodněnou úrokovou sazbou či o bezúročnou půjčku (v případě návratné finanční výpomoci). Získání těchto prostředků závisí především na iniciativě obce. Půjčky jsou poskytovány z jednotlivých programů vypisovaných např. Státním fondem pro životní prostředí, může se však jednat i o programy vyhlašované kraji či Evropskou unií. Podmínky poskytnutí půjčky včetně její splatnosti a úročení jsou obsaženy v podmínkách jednotlivých programů.

Emise komunálních obligací

Emise komunálních obligací je do jisté míry považována za přímou alternativu získání bankovního úvěru. Ovšem pouze v případě větších objemů prostředků, neboť jsou s ní spojeny značné náklady obdobné pro jakýkoli objem prostředků. Komunální obligace jsou vydávány přímo obcí, což ovšem předpokládá, že disponuje pracovníky, kteří jsou odborníky v dané problematice. Obec ručí za vydání komunálních obligací svým majetkem. I při vydávání komunálních obligací existuje poměrně široká variabilita podmínek a typů obligací. Může se jednat například o různé stanovení výnosu z obligací, možnost vyhradit si předčasné splacení v jmenovité hodnotě obligací, způsob splácení, volba mezi listinnou a zaknihovanou formou, obligacemi znějícími na doručitele či na jméno. K vydání komunálních obligací je třeba schválení emisních podmínek Komisí pro cenné papíry.

Směnka

V ČR není využívání směnek obcemi zatím příliš rozšířeno. Směnka může nahrazovat hotové peníze a vystupovat jako platební prostředek. Vystavením směnky si obec může obstarat finanční prostředky s možností uhradit finanční závazky s určitým odstupem. Směnka představuje bezpodmínečný závazek výstavce směnky zaplatit věřiteli dlužnou částku v určité době (směnka vlastní) anebo příkaz výstavce třetí osobě, aby zaplatila určitou částku v určité době na daném místě věřiteli výstavce (směnka cizí). Směnky a úkony s nimi jsou upraveny zákonem směnečným a šekovým.

Finanční leasing

Leasing (dlouhodobý pronájem) umožňuje využívání majetku po určitou dobu, aniž se majetek stává obecním vlastnictvím. Užívání majetku je odděleno od jeho vlastnictví. Jde o alternativní formu financování potřeb cizím kapitálem. Od jiných forem financování cizím kapitálem se liší především tím, že věřitel – pronajímatel se stává vlastníkem investice.

Pro finanční leasing je typické, že jde o dlouhodobý pronájem majetku, kdy pronajímatel převádí na nájemce všechna rizika a výnosy spojené s využíváním majetku. Pronajímatel neposkytuje vedle finančních služeb žádné další služby. Servis, opravy a údržbu majetku si hradí nájemce. Leasingové splátky pokrývají pořizovací cenu pronajatého majetku a ziskovou marži pronajímatele.

Půjčka od občanů obce

Zejména menší obce zvažují možnost vypůjčit si na financování investice formou půjček od jednotlivých občanů obce. Výhodou může být, že mohou být občané motivováni tím, že je v jejich zájmu, aby se určitá investiční akce realizovala a je tedy na nich, aby určitou formou přispěli k její realizaci. Pokud si obec půjčí od občanů, kteří budou přesvědčeni o prospěšnosti takto financované investice, nebudou požadovat tak vysoký úrok, jako by obec musela zaplatit, pokud by si půjčovala jinou cestou. Tím, že občané poskytnou obci půjčku, budou se cítit i více zapojeni do dění v obci a lze i předpokládat, že se budou více zajímat o to, jakým způsobem bylo s prostředky, které obci půjčili, naloženo.

Aby obec mohla realizovat tuto formu získání cizích prostředků, je třeba investovat nemalé prostředky do prezentace záměrů obce občanům pro jejich přesvědčení a získání pro podporu investičního projektu. Rozhodně by obec neměla využívat nátlaku na občany a argumentovat, že pokud obci půjčku neposkytnou, nebude se daná investice realizovat. Tento závazkový vztah lze upravit například na základě smlouvy o půjčce upravené v občanském zákoníku jako určitý smluvní typ.

Financování investičního záměru formou dotace ze strukturálních fondů EU

Strukturální fondy Evropské unie sdružují prostředky EU na financování cílů evropské strukturální politiky. Základní oblasti a priority, které mají podporovat, jsou pro ně stanoveny pouze rámcově. Teprve v individuálních národních dokumentech – Operačních programech, které utváří v koordinaci s EU každá země (tedy i ČR), jsou určeny jednoznačné směry a oblasti, které chce konkrétní stát podporovat. Rozhodující je tedy znalost Operačních programů pro ČR, které určují priority – komu, kam a kolik finančních prostředků na jaký účel. Zdroje pro tyto dotace čerpají ze strukturálních fondů, a právě v tom spočívá vzájemná vazba mezi strukturálními fondy a operačními programy.

Evropská unie má **4 strukturální fondy**:

- ERDF - Evropský fond na rozvoj venkova,
- ESF - Evropský sociální fond,
- EAGGF - Evropský agrární orientační a záruční fond,
- FIFG - Evropský fond orientace rybářství (na ČR se vztahuje pouze v oblasti marketingu produktů rybolovu).

Mimoto existuje ještě zvláštní, velkoprojektový Fond soudržnosti, zvaný též Kohezní fond. Odlišuje se od strukturálních fondů, neboť má k projektům specifický přístup. Základním odlišujícím parametrem je limitní minimum nákladů na projekt ve výši 10 milionů euro.

Operační programy pro ČR

Pro Českou republiku existuje 5 operačních programů, které doplňuje 6. rámcový program. Jedná se o tyto programy:

- Infrastruktura,
- Průmysl a podnikání,
- Rozvoj lidských zdrojů,
- Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství,
- Společný regionální operační program.

Tabulka 2. Operační programy

operační program	řídící orgán	vybrané priority
Infrastruktura	Ministerstvo životního prostředí	modernizace silnic, letišť, podpora alternativních paliv
Průmysl a podnikání	Ministerstvo průmyslu a obchodu	rozvoj podnikatelského prostředí a konkurenceschopnosti
Rozvoj lidských zdrojů	Ministerstvo práce a sociálních věcí	aktivní politika zaměstnanosti, zkvalitňování vzdělávání
Rozvoj venkova a zemědělství	Ministerstvo zemědělství	zlepšení zpracování zemědělských výrobků, rozvoj venkovských oblastí
Společný regionální operační program	Ministerstvo pro místní rozvoj	rozvoj dopravy v regionech, revitalizace vybraných míst

Obsahem operačního programu **Infrastruktura** je modernizace a rozvoj celostátně významné infrastruktury, snížení negativních důsledků dopravy na životní prostředí, zlepšování kvality a ochrany životního prostředí, podpora budování ochranných opatření před povodněmi, rekultivace a sanace starých ekologických zátěží a podpora recyklace odpadů.

Cílem operačního programu **Průmysl a podnikání** by měl být rozvoj a zvýšení prosperity malých a středních podniků, zvyšování konkurenceschopnosti, zvýšení produktivity práce, dokončení restrukturalizace průmyslových zón a další.

Operační program **Rozvoj lidských zdrojů** je zaměřen na aktivní politiku zaměstnanosti, rozvoj celoživotního vzdělávání, sociální integraci a rovnost příležitostí.

Operační program **Rozvoj venkova** má zajistit dostupný kapitál pro oblasti venkova a zemědělství, zlepšení marketingu a zemědělské produkce a postupné zlepšování technického vybavení.

Mezi priority **Společného regionálního operačního programu** patří rozvoj místních podnikatelských aktivit, regionální rozvoj dopravy a komunikačních technologií, místní rozvoj lidských zdrojů, zlepšení životního prostředí v obcích a regionech, oživení venkovských oblastí, rozvoj cestovního ruchu a lázeňství. Financováním formou dotací se dále nebudu zabývat.

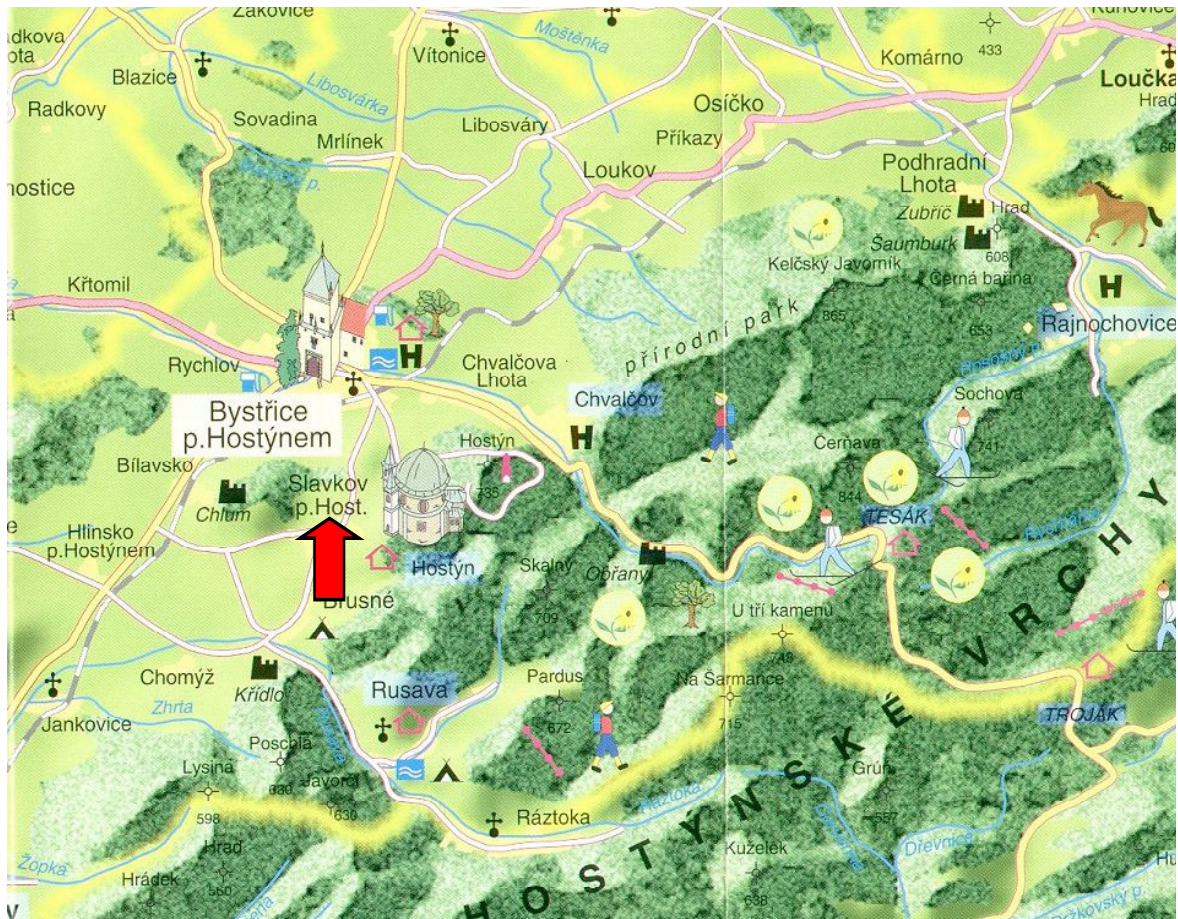
Podrobnější informace o dotacích ze strukturálních fondů jsou uvedeny v příloze.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 OBEC SLAVKOV POD HOSTÝNEM

4.1 Zeměpisná poloha obce

Obec se nachází ve Zlínském kraji, nedaleko od města Bystřice pod Hostýnem, na západním úpatí Hostýna, v nadmořské výšce 346 m.

Obrázek 1: Zeměpisná poloha obce

Katastr obce má značně protáhlou podobu. Od nejvyššího místa na východním kraji katastru „Pod Valy“ na Hostýně až po nejzápadnější konec měří 3700 m. Do katastru obce náleží i hradisko Chlum. Poloha Slavkova na rozhraní Hané a Záhoří je zajímavá. Vystoupáte-li na Stráň, která je přírodní rezervací pro výskyt chráněných druhů lilí a jiných rostlin, naskytne se vám krásný pohled do kraje. Z jedné strany rozhled na rovinu Hané, okolo pak krásné pohledy na vlnící se pahorkatinu Hostýnských vrchů. Při dobré viditelnosti lze odtud spatřit i vzdálené vrcholky Jeseníků s Pradědem.

Jak sám název obce uvádí, obec leží pod „Hostýnem“.

Obrázek 2: Letecký pohled na obec Slavkov pod Hostýnem

Svatý Hostýn

Je jedním z nejznámějších vrcholů Hostýnských vrchů. Znají ho hlavně věřící, kteří zde navštěvují kostel Nanebevzetí Panny Marie. Tento chrám byl postaven v letech 1721-1748 v nadmořské výšce 718 m a je to nejvýše postavená stavba tohoto druhu na Moravě. Od chrámu vede Křížová cesta projektovaná Dušanem Jurkovičem. Mezi další dominanty Hostýna patří rozhledna z roku 1898. Dnes je na rozhledně umístěno rádio Proglas. Vedle rozhledny se nachází prvek moderní - větrná elektrárna. Sv. Hostýn je vyhledávaným turistickým cílem a východiskem mnoha turistických tras.

Obrázek 3: Letecký pohled na kostel Nanebevzetí Panny Marie

4.2 Historie obce

I když první písemná zmínka o Slavkovu pochází z roku 1349 – zaznamenává zmínku o zdejší tvrzi a jejím majiteli, není pochyb o tom, že lidé tady žili od pradávna, jak to dokazují archeologické nálezy přímo ze Slavkova. Byla zde nalezena bronzová sekerka Lužické kultury i mlat lidu se šňůrkovou keramikou, kostrový hrob dokazuje osídlení v době latenské. I legendy o vpádu Tatarů na Moravu a dobývání Hostýna se týkají Slavkova. Zabití Tataři byli údajně pohřbeni na „Šachtě“, což je trať v katastru Slavkova. Název Slavkov se odvozuje pravděpodobně podle prvního držitele vsi – Slavka, přídomek „pod Hostýnem“ získala obec až v roce 1924 na základě žádosti tehdejšího starosty obce. Od roku 1365 patřil Slavkov k bystřickému panství a tak dějiny jeho majitelů i samotné Bystřice jsou také dějinami Slavkova.

Většina obyvatel se živila zemědělstvím a chovem dobytka, ale nepříliš úrodná půda nutila obyvatele, aby se věnovali i dalším činnostem. Pracovali v lesích a kamenolomech. Jeden ze základních kamenů Národního Divadla v Praze pochází ze Slavkovského lomu a zdejší kámen byl použit i na výstavbu katedrály Sv. Václava v Olomouci.

4.3 Základní charakteristika obce

Obec v současné době má:

- 550 obyvatel
- 170 čísel popisných
- Katastrální výměru 519 ha, z toho 195 ha lesa
- Základní a mateřskou školu
- Vodovod
- Kanalizaci
- Plynofikaci

V roce 1997 obec získala svůj prapor a znak. Znak tvoří černo-stříbrně dělený štít se dvěma břevny v horní části, překrytý zeleným vydutým hrotem, v něm stříbrno-červená polcená lilie. Je zde využita symbolika pánů z Kunštátu, stavebníků hradu Chlumu u Bílavska, tři černá břevna a stříbrný štít. Symbolika Panny Marie, které je zasvěcen chrám na Hostýně, lilie a konečně symbolika hrabat Rottálů, stavebníků kostela na Hostýně stříbrno-červené zbarvení lilie. Zelená barva hrotu nahrazuje symbol radlice z dochované obecní pečeti a symbolizuje jak zemědělský charakter obce, tak okolní lesy. Prapor se znakem obce je vyvěšován při svátečních příležitostech.

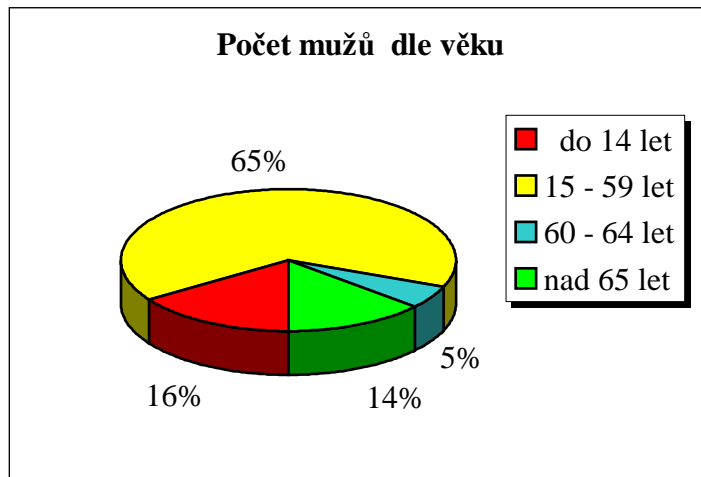
Obrázek 4: Znak obce Slavkov pod Hostýnem

Zástavba vsi začala na horním konci obce, proto jsou zde převážně stará selská stavení. Uprostřed obce je kulturní dům, Základní a mateřská škola, Dům s pečovatelskou službou, obchod a hostinec. Zde se již nachází stavení a domy rodinného typu a také řadová zástavba. Na dolním konci obce je sportovní areál – hřiště a tenisový kurt, požární nádrž a soukromá okrasná školka. V obci se v posledních letech téměř nestavělo, teď se ale začíná tvář obce měnit. V roce 2004 obec nechala postavit Dům s pečovatelskou službou. Už samotným přestěhováním starších spoluobčanů do pečovatelského domu začaly změny. Jejich domy byly prodány nebo se do nich nastěhovala mladší generace. To vedlo k tomu, že domy byly opraveny a tak obec získala novou hezčí tvář. Obec se tak rozrostla i o nové rodiny s dětmi. Tento fakt má příznivý vliv na udržení počtu dětí v mateřské a základní škole, které v minulosti, s klesajícími počty žáků, bojovaly o přežití. Koncepce dalšího rozvoje obce nově pokračuje právě probíhající první etapou investičního záměru obce - výstavbou nových rodinných domů v lokalitě Chlum – Končiny. Plánuje se druhá etapa

investičního záměru – výstavba v lokalitě Líšňíky. Projekt financování tohoto investičního záměru je úkolem mé praktické části diplomové práce.

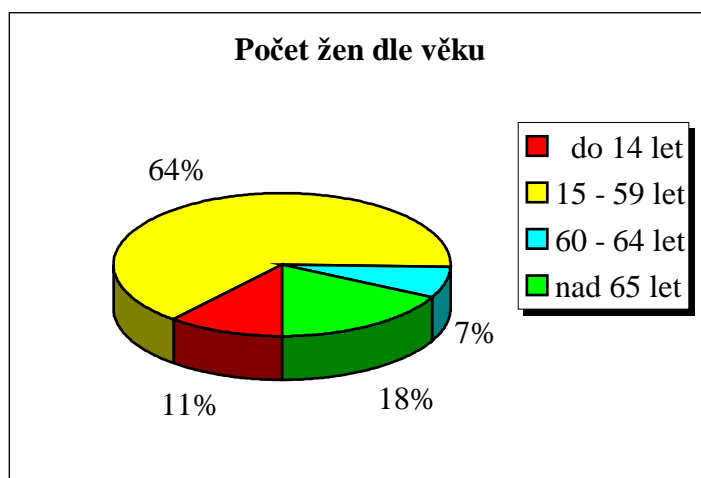
4.4 Statistické údaje obyvatelstva

V obci je počet mužů a žen téměř vyrovnaný. Liší se jen v procentuálním vyjádření věkových kategorií, jak ukazují grafy.

Graf 1. Počet mužů dle věku

Z grafického znázornění je patrné, že převážnou část mužské populace v obci tvoří muži ve věkové skupině 15-59 let, což je ekonomicky aktivní část obyvatelstva. Zjištění je pozitivní, protože tito muži pracují a tak přináší obci velkou část daňových příjmů. Obci tak nehrozí riziko tzv. vymření tím, že by v ní žili převážně starší obyvatelé. Ti tvoří 19 %, což je jen o 3 % méně než tvoří nejmladší část mužské populace.

Graf 2. Počet žen dle věku

Největší část ženské populace – 64 % tvoří opět ženy v ekonomicky aktivním věku. Na první pohled je však zřejmé, že obci je více starších žen ve srovnání s nejmladší částí ženské populace i s muži staršího věku.

4.5 Orgány obce

Zastupitelstvo

Zastupitelstvo obce má 11 členů.

Starosta

Starostou obce od roku 1994 Jan Mikšík. Je uvolněný člen zastupitelstva.

Místostarosta obce je Marie Barotová. Je neuvolněný člen zastupitelstva.

Obecní úřad

Zaměstnancem obecního úřadu je ekonomický pracovník Marie Horáková. Pracovní náplní ekonomického pracovníka je vedení ekonomických agend obce, výběr poplatků, evidence majetku, zpracování mezd, evidence obyvatel atd.

Výbory

Obec má **finanční výbor**, jehož předsedou je Ing. Karel Mikulčák. Členové výboru jsou Metoděj Koutný a Stanislav Buček. Finanční výbor dohlíží nad hospodařením obce, navrhuje rozpočet obce, vyhlášky o místních poplatcích a zabývá se investicemi obce. V obci je i **kontrolní výbor**, jehož předsedou je Kamil Janečka. Členové výboru jsou Pavel Sadil a Jaroslav Drábek. Kontrolní výbor provádí kontrolní činnost pro zastupitelstvo obce dle svého plánu a navrhuje další oblasti kontrolní činnosti.

4.6 Občanská vybavenost obce

Obecní knihovna

Knihovna není obsáhlá, ale je doplňována o novinky. Je vybavena počítačem, scannerem, kopírkou a internetem. Občané mohou těchto služeb v dostatečné míře využívat.

Kulturní dům

Má zde sídlo obecní úřad a knihovna. Kulturní dům je využíván nejen pro plesy, zábavy a diskotéky. Místní občané zde často oslavují svá významná životní jubilea, při událostech smutnějších se zde loučí se svými nejbližšími při pohřebních hostinách. Tradicí jsou již

pravidelná setkání seniorů, školní besídky s vystoupením dětí ke Dni Matek, Vánoční besídka a Vánoční koncert. Několikrát zde proběhla úspěšná výstava spárkaté zvěře, kterou pořádalo myslivecké sdružení.

Kulturní dům žije také sportem. Pro stolní tenis je vybaven 5 stoly. Svě tréninky zde mají i fotbalisté a hasiči – děti i dospělí. Prostory slouží také k tělocviku dětí ze základní školy. Celoročně zde místní ženy pravidelně dvakrát týdně cvičí.

Dům s pečovatelskou službou

Jednopodlažní bytovka má 10 jednopokojových bytů pro jednotlivce a 8 dvoupokojových bytů, které využívají i manželské páry. Přes počáteční nedůvěru je v současnosti o tento typ bydlení mezi občany tak velký zájem, že poptávka převyšuje nabídku.

O seniory se obec zajímá – každoročně je pro ně připraveno setkání s pohoštěním, hudbou a vystoupením školních dětí. Občanům nad 70 let přejí členové zastupitelstva osobně k narozeninám a hrají v místním rozhlase.

Základní škola

Škola je malotřídní, má 2 spojené ročníky, navštěvuje ji 20 žáků. Je dobře počítačově vybavena, děti mají individuální přístup, funguje zde i družina a různé kroužky – výtvarný, keramický, divadelní, přírodovědný, hudební. Dovednosti dětí, získané v kroužcích, jsou prezentovány při kulturních akcích v obci.

Mateřská škola

Mateřinka je jednotřídní, děti zde mají domácí prostředí a venkovní zahradu s prolézačkami a pískovištěm.

Školní kuchyně

Vaří se nejen pro děti, ale v rámci možností i pro cizí strávníky - této služby využívají hlavně důchodci.

Spolky a sdružení

Sbor dobrovolných hasičů

Je to spolek s velkou tradicí, v obci jsou dvě požární nádrže, hasičská zbrojnice a hasičské vozidlo. Spolek pořádá tradiční ples a vodění medvěda při masopustu.

Myslivecké sdružení Bukovina

Další spolek s velkou tradicí. Myslivci mají v obci svou klubovnu a kromě myslivosti a honů také pořádají tradiční myslivecký ples, který je mezi místními i občany z blízkého okolí velmi oblíben.

Rybářský spolek

Vznikl před pár lety, kdy byla vybudována retenční nádrž Slatina. Rybáři si s podporou obecního úřadu vybuďovali u rybníčku chatku, upravili okolí a v letních měsících tam rybaří, pořádají rybářské závody a různé soukromé oslavy.

Tělovýchovná jednota

Sdružuje asi 100 členů, jsou to fotbalisté, tenisté a další příznivci sportu. Pořádají také různé akce, např. sportovní ples, Den dětí. V zimě jsou oblíbené „skoky na mamutím můstku“, kdy se vesele sjíždí a skáče na čemkoliv na místním svahu u Hůrky.

Sportovní vyžití občanů

Fotbalové hřiště

Hřišti je věnována nemalá pozornost, pravidelně se seče trávník, okolí je upraveno. Byly opraveny šatny, zaveden plyn, zařízen bufet. Fotbalisté a místní fotbal mají velkou tradici a nedělní zápasy jsou sledovány dostatečným počtem diváků. Fotbal hrají stejně nadšeně žáci, dorost i starší páni.

Tenisový kurt

Kurt si vybuďovali sportovní nadšenci z Tělovýchovné jednoty a je v létě hojně využíván. V zimě, za příznivého mrazivého počasí, z něj pak sportovci vytvoří ledovou plochu a ta slouží k bruslení i hokejovým zápasům.

Turistika, cykloturistika

Tyto aktivity nejsou organizovány, ale možností je opravdu hodně. Okolní krajina k těmto sportům vyloženě vybízí. Krásná příroda, dostatek turistických cílů i možností občerstvení, je ideální k aktivnímu trávení volného času.

Obec, spolu s okolními obcemi severovýchodního cípu okresu Kroměříž založila **Podhostýnský mikroregion** – sdružení obcí za účelem získávání dotací pro rozvoj této oblasti, zlepšení turistického ruchu a jeho propagaci. Tvoří jej obce Bystřice pod Hostýnem, Blazice, Brusné, Chomýž, Chvalčov, Komárno, Jankovice, Loukov, Mrlínek, Osíčko, Podhradní lhota, Rajnochovice, Rusava, Vítonice a Slavkov pod Hostýnem. Region nabízí spoustu rekreačních a sportovních možností z nichž nerozsáhlejší je turistika, pěší i cyklistická, ale i lyžování, tenis, minigolf či letní plavání. Nejznámějšími turistickým cílem je hora svatý Hostýn, krásné jsou i výlety ke zřícenině hradu Obřany, Jeskyně Smrdutá či na Skalný. Lyžařskými středisky jsou kopce Tesák a Troják.

Služby a podnikání v obci

- pohostinství
- bufet u sportovního areálu, provozovaný v letním období
- prodejna potravin
- kadeřnictví
- kovovýroba
- ekofarma – chov ovcí a hovězího dobytka
- stolařství
- okrasná školka

Většina obyvatel dojíždí za prací do blízkého okolí. Spádovou oblastí je 3 km vzdálené město Bystřice pod Hostýnem. Dopravní obslužnost je celkem dobrá, spoje jezdí do Holešova, na Rusavu a do Bystřice pod Hostýnem, kde jsou další možnosti autobusového a vlakového spojení do větších měst jako jsou například Kroměříž, Přerov, Zlín.

Pamětihodnosti v obci

- kaple se zvonící (postavena r. 1833)
- kaplička pod Strání (postavena r.1871)
- boží muka – železný kříž

4.7 Analýza hospodaření obce

Příjmy a výdaje obce v roce 2003

Při analýze příjmů a výdajů v roce 2003 jsem dospěla k závěru, že obec hospodařila ztrátově a její rozpočet byl schodkový, činil 2 313 452 Kč. Obec však očekávala schodek vyšší, proto je pozitivní, že ho dokázala zmenšit.

Rozpočtové příjmy byly splněny na 103 %, rozpočtové výdaje čerpány na 96 %.

Tabulka 3. Příjmy a výdaje obce Slavkov pod Hostýnem v roce 2003

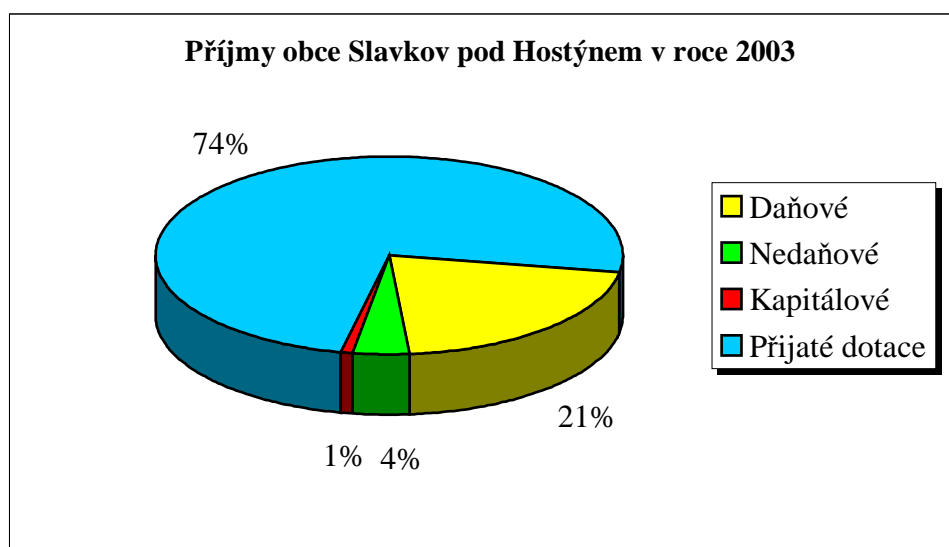
Příjmy obce v roce 2003			
	Předpokládané	Skutečné	Plnění rozpočtu
Daňové	3 382 600 Kč	3 894 175 Kč	115 %
Nedaňové	1 010 400 Kč	692 091 Kč	69 %
Kapitálové	0 Kč	194 320 Kč	-
Přijaté dotace	13 600 000 Kč	13 830 113 Kč	102 %
Příjmy celkem	17 993 000 Kč	18 610 699 Kč	103 %
Výdaje obce v roce 2003			
	Předpokládané	Skutečné	Plnění rozpočtu
Běžné	6 141 000 Kč	5 726 026 Kč	93 %
Kapitálové	15 717 000 Kč	15 198 125 Kč	97 %
Výdaje celkem	21 858 000 Kč	20 924 151 Kč	96 %
Financování (příjmy – výdaje)			
Celkem	-3 865 000 Kč	-2 313 452 Kč	60 %

V analýze příjmů za rok 2003 jsem zjistila, že největší podíl tvořily **přijaté dotace** a to hlavně díky investiční dotaci na stavbu Domu s pečovatelskou službou, která činila 11 910 323 Kč. Za zmínku stojí i účelová dotace z Krajského úřadu na mzdy zaměstnanců školství ve výši 1 786 000 Kč. Obec obdržela i menší dotace a to na veřejně prospěšné práce, Referendum o přistoupení ČR k EU a vzdělávací školení učitelů.

Další významný podíl příjmů tvořily **daňové příjmy**, z nichž největší část obec vybrala na dani z příjmů právnických osob a to 1 696 541 Kč, dani z přidané hodnoty 1 060 456 Kč a dani z příjmů fyzických osob 882 346 Kč. Nejméně činily místní a správní poplatky a daň z nemovitostí.

Nedaňové příjmy tvořily jen 4 % z celkových příjmů. Mezi větší položky nedaňových příjmů patřily například příjmy z prodeje kulatiny z obecního lesa ve výši 272 532 Kč, příjmy z pronájmu obecních budov 85 320 Kč a příjmy za zapůjčení pracovních strojů 59 413 Kč.

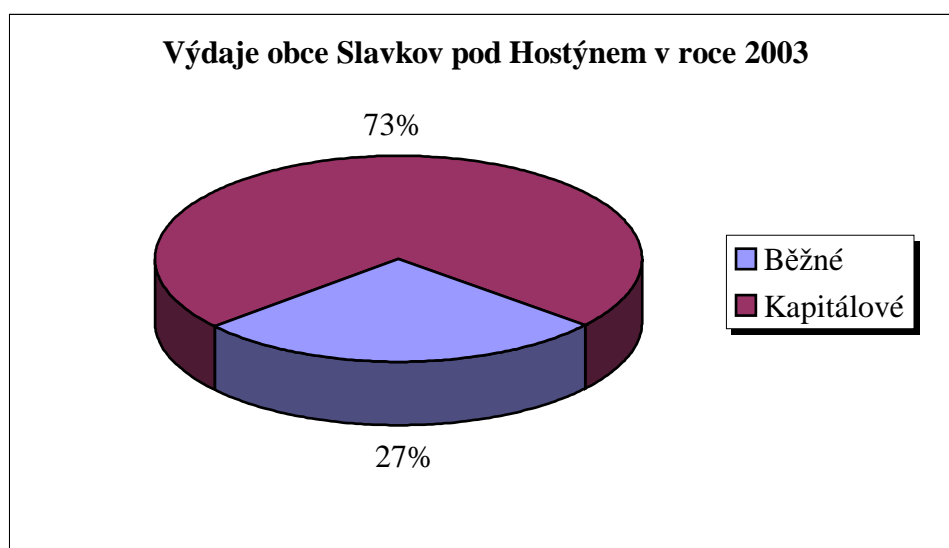
Nejmenším podílem na celkových příjmech byly **kapitálové příjmy**, které zahrnovaly příjmy z prodeje akcií společností VAK a E.ON ve výši 184 320 Kč a přijatý dar na investice v hodnotě 10 000 Kč.

Graf 3. Příjmy obce Slavkov pod Hostýnem v roce 2003

Z analýzy výdajů za rok 2003 vyplývá, že hlavní podíl 73 % tvoří **kapitálové výdaje**, do nichž patří v největší výši výdaje na stavbu Domu s pečovatelskou službou 14 927 781 Kč.

Na **běžných výdajích** se největší mírou podílí neinvestiční příspěvek na mzdy pracovníků ve školství ve výši 2 024 980 Kč. Do běžných výdajů patří i výdaje na práce v obecním lese například na těžbu a stahování dřeva ve výši 185 181 Kč, výdaje na sběr a svoz komunálních odpadů 141 806 Kč, opravy kulturního domu ve výši 50 903 Kč a další.

Graf 4. Výdaje obce Slavkov pod Hostýnem v roce 2003

Příjmy a výdaje obce v roce 2004

Při provedení analýzy příjmů a výdajů za rok 2004 jsem zjistila, že obec sice hospodařila se schodkovým rozpočtem 3 561 125 Kč, ale přece jen ho oproti předpokládanému schodku ve skutečnosti snížila. Rozpočtové příjmy byly splněny na 117 %. Rozpočtové výdaje byly čerpány na 88 %. Kapitálové výdaje byly čerpány o něco více než obec předpokládala.

Tabulka 4. Příjmy a výdaje obce Slavkov pod Hostýnem v roce 2004

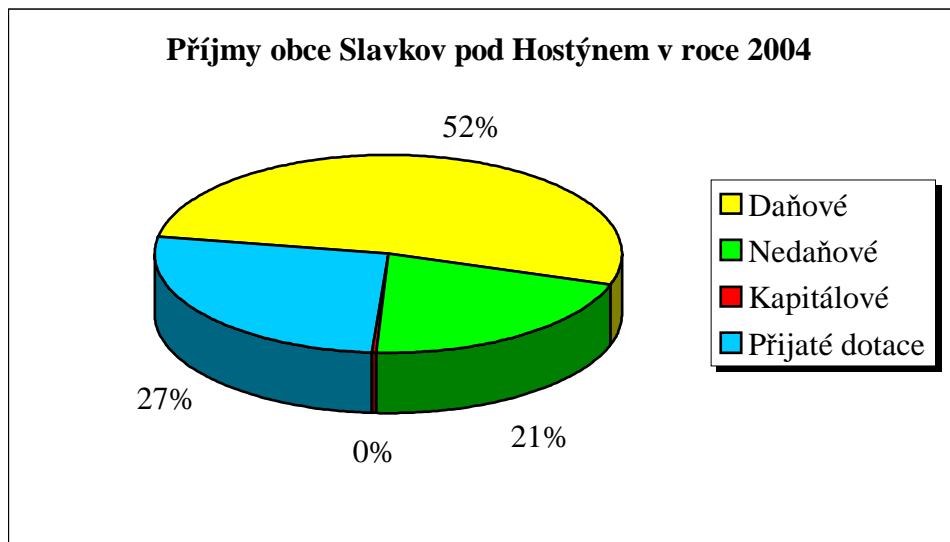
Příjmy obce v roce 2004			
	Předpokládané	Skutečné	Plnění rozpočtu
Daňové	3 312 000 Kč	4 262 825 Kč	129 %
Nedaňové	1 772 700 Kč	1 700 707 Kč	96 %
Kapitálové	0 Kč	23 816 Kč	-
Přijaté dotace	1 867 000 Kč	2 180 303 Kč	117 %
Příjmy celkem	6 951 700 Kč	8 167 651 Kč	117 %
Výdaje obce v roce 2004			
	Předpokládané	Skutečné	Plnění rozpočtu
Běžné	7 863 600 Kč	6 140 474 Kč	78 %
Kapitálové	5 469 000 Kč	5 588 302 Kč	102 %
Výdaje celkem	13 332 600 Kč	11 728 776 Kč	88 %
Financování (příjmy – výdaje)			
Celkem	-6 380 900 Kč	-3 561 125 Kč	56 %

Při analýze příjmů za rok 2004 největší podíl tvořily **daňové příjmy** a to 52 %, z nichž byly největšími položkami daň z příjmu fyzických osob 1 749 312 Kč, daň z přidané hodnoty 1 141 737 Kč a daň z příjmů právnických osob 1 127 032 Kč.

Přijaté dotace se v tomto roce podílely 27 %. Největší položkou tentokrát byla účelová dotace od Krajského úřadu na mzdy ve školství 1 709 000 Kč. Dotace na veřejně prospěšné práce činila 40 000 Kč. Další dotace obec získala například na volby do SPČR, krajského zastupitelstva a Evropského parlamentu.

Z **nedaňových příjmů** se mohu zmínit např. o příjmech z prodeje kulatiny z obecního lesa 1 226 136 Kč, příjmech z pronájmu bytů Domu s pečovatelskou službou 225 977 Kč, příjmech z poplatků za komunální odpad 127 522 Kč a příjmech z pronájmů dalších obecních budov jako jsou obchod, garáž a kadeřnictví 81 052 Kč.

Kapitálovým příjmem v tomto roce byl přijatý dar na investice za kandidaturu do Zlínského kraje starosty obce Jana Mikšíka 20 000 Kč. Tento dar byl použit na zakoupení nových knih do obecní knihovny.

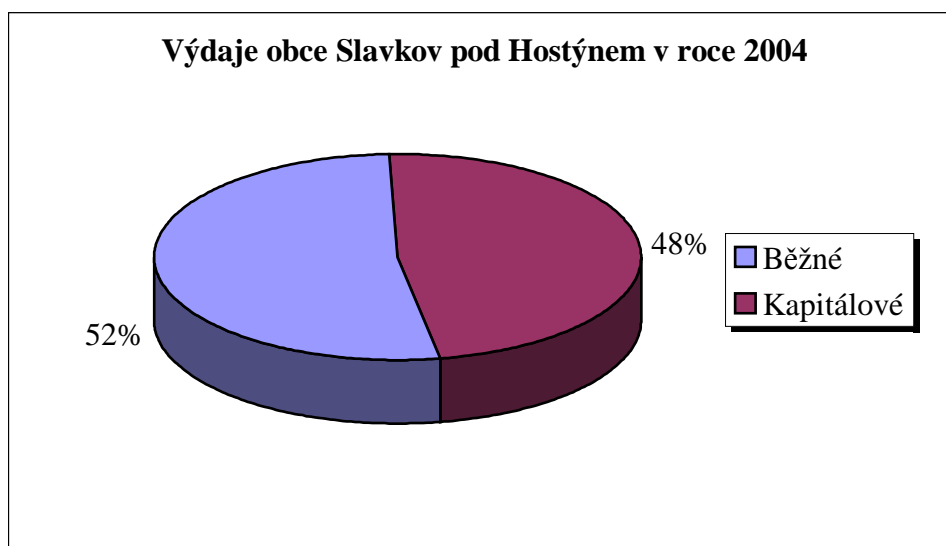

Graf 5. Příjmy obce Slavkov pod Hostýnem v roce 2004

Analýza výdajů za rok 2004 ukázala, že podíl **běžných výdajů** byl nepatrně vyšší než podíl kapitálových výdajů. V běžných výdajích je největší položkou opět neinvestiční příspěvek na mzdy pracovníků ve školství ve výši 2 077 440 Kč. Významnou položkou jsou i výdaje na péči o vzhled obce a veřejné zeleně 495 961 Kč, výdaje na sběr a svoz komunálních odpadů ve výši 168 901 Kč, výdaje na dojíždějící žáky do základních škol v Bystřici pod Hostýnem a do Holešova 89 663 Kč, náklady na veřejné osvětlení 67 166 Kč, náklady na údržbu místních komunikací 36 047 Kč a další.

Do **kapitálových výdajů** patřily opět výdaje na stavbu Domu s pečovatelskou službou, tentokrát ve výši 5 540 082 Kč. Také jsou zde zařazeny například výdaje na plynofikaci myslivecké klubovny 24 720 Kč.

Graf 6. Výdaje obce Slavkov pod Hostýnem v roce 2004

Příjmy a výdaje obce v roce 2005

V roce 2005 obec po několika předchozích letech hospodařila s přebytkem 150 568 Kč. Tato částka je oproti předpokládanému schodku velice pozitivní. Rozpočtové příjmy byly splněny na 92 %. Rozpočtové výdaje byly čerpány jen na 63 %.

Tabulka 5. Příjmy a výdaje obce Slavkov pod Hostýnem v roce 2005

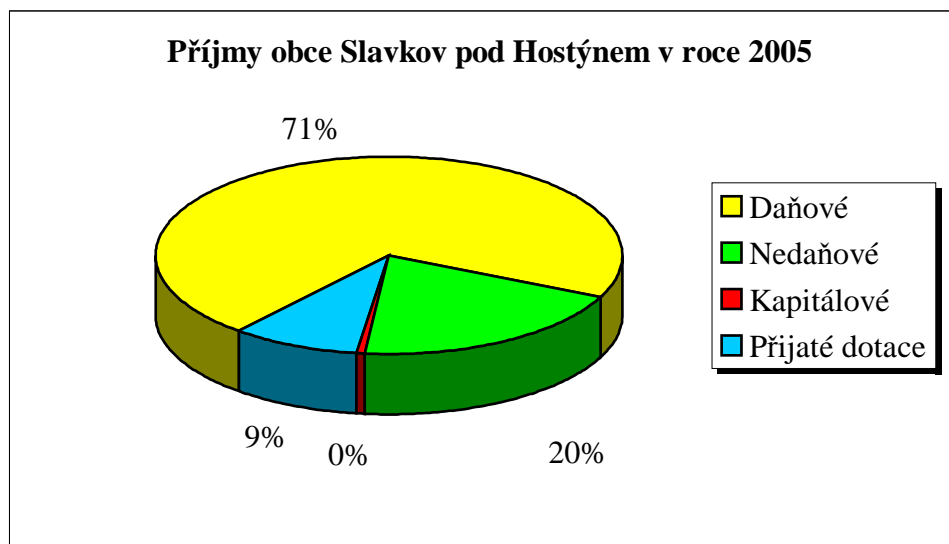
Příjmy obce v roce 2005			
	Předpokládané	Skutečné	Plnění rozpočtu
Daňové	4 043 800 Kč	4 183 664 Kč	103 %
Nedaňové	2 247 700 Kč	1 166 589 Kč	52 %
Kapitálové	0 Kč	25 344 Kč	-
Přijaté dotace	106 000 Kč	525 752 Kč	496 %
Příjmy celkem	6 397 500 Kč	5 901 349 Kč	92 %
Výdaje obce v roce 2005			
	Předpokládané	Skutečné	Plnění rozpočtu
Běžné	9 121 900 Kč	4 895 530 Kč	54%
Kapitálové	0 Kč	855 251 Kč	-
Výdaje celkem	9 121 900 Kč	5 750 781 Kč	63%
Financování (příjmy – výdaje)			
Celkem	-2 724 400 Kč	150 568 Kč	6%

Z analýzy příjmů za rok 2005 vyplývá, že největší část tvořily **daňové příjmy**, z nichž nejvíc obec vybrala na dani z přidané hodnoty 1 373 974 Kč, dani z příjmů právnických osob 1 266 979 Kč a dani z příjmů fyzických osob 1 200 055 Kč. Nejmenší část daňových příjmů tvořila daň z nemovitostí 155 576 Kč.

Druhou největší částí celkových příjmů jsou **nedaňové příjmy**, z nichž za zmínku stojí například příjmy z prodeje vytěžené kulatiny z obecního lesa 528 000 Kč, příjmy z pronájmu bytů v Domu s pečovatelskou službou 339 040 Kč, příjmy z poplatků za komunální odpad 131 156 Kč nebo příjmy z pronájmu obecních budov 100 391 Kč.

Přijaté dotace se podílí na celkových příjmech 9 %. Patří zde například dotace na veřejně prospěšné práce 72 000 Kč, investiční dotace z Krajského úřadu na činnost školy a obecního úřadu 52 000 Kč nebo investiční dotace na opravu sportoviště.

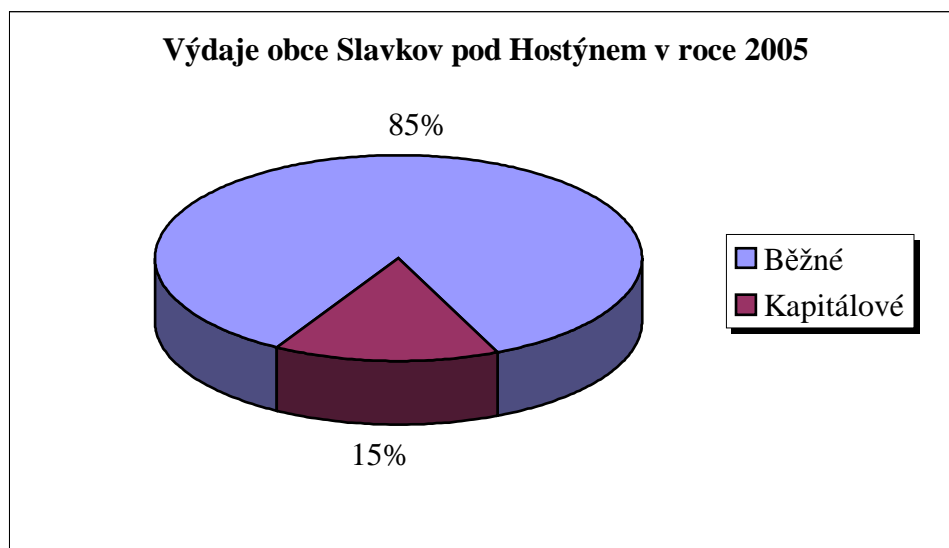
Kapitálové příjmy tvoří opět zanedbatelnou část celkových příjmů obce. Patří zde například příjmy z prodeje obecního dlouhodobého hmotného majetku 20 000 Kč.

Graf 7. Příjmy obce Slavkov pod Hostýnem v roce 2005

Celkové výdaje za rok 2005 tvořily z 85 % **běžné výdaje**. Mezi větší položky patřily například výdaje na provoz školy 320 000 Kč, výdaje na lesní hospodářství 266 590 Kč, výdaje na svoz a ukládání odpadů popelnic 198 922 Kč, neinvestiční náklady na žáky dojíždějící do jiných škol 104 567 Kč, náklady na provoz obecního úřadu a na platy zaměstnanců a zastupitelů obce, neinvestiční dotace na tělovýchovnou činnost a další.

Kapitálové výdaje tvořily náklady na územní plánování lokality Chlum-Končiny včetně nákupu pozemků 691 083 Kč, náklady na opravu sportovního zařízení (tenisové kurty a šatny) 138 172 Kč, oprava kulturního domu 50 980 Kč a další.

Graf 8. Výdaje obce Slavkov pod Hostýnem v roce 2005

Příjmy a výdaje obce v roce 2006

V roce 2006 obec hospodařila s přebytkovým rozpočtem 2 703 868 Kč, což je oproti předpokládanému schodku velice pozitivní. Rozpočtové příjmy byly splněny na 99 % a rozpočtové výdaje čerpány jen na 58 %.

Tabulka 6. Příjmy a výdaje obce Slavkov pod Hostýnem v roce 2006

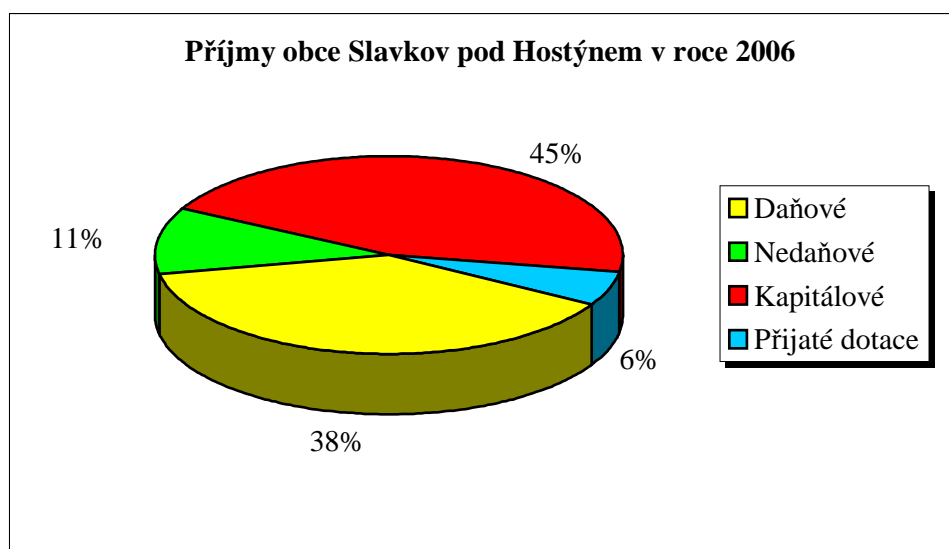
Příjmy obce v roce 2006			
	Předpokládané	Skutečné	Plnění rozpočtu
Daňové	4 323 500 Kč	4 413 449 Kč	102 %
Nedaňové	1 590 500 Kč	1 244 993 Kč	78 %
Kapitálové	5 166 000 Kč	5 165 570 Kč	100 %
Přijaté dotace	513 500 Kč	640 306 Kč	125 %
Příjmy celkem	11 593 500 Kč	11 464 317 Kč	99 %
Výdaje obce v roce 2006			
	Předpokládané	Skutečné	Plnění rozpočtu
Běžné	10 293 600 Kč	5 282 368 Kč	51 %
Kapitálové	4 000 000 Kč	3 107 522 Kč	78 %
Výdaje celkem	14 293 600 Kč	8 389 890 Kč	59 %
Financování (příjmy – výdaje)			
Celkem	-2 700 100 Kč	2 703 868 Kč	100 %

V roce 2006 největší procentuální podíl na celkových příjmech zaujímaly **kapitálové příjmy** 45 %, celý tento podíl tvořily příjmy z prodeje stavebních pozemků v lokalitě Chlum-Končiny 5 165 570 Kč.

Jen o něco menší podíl tvořily **daňové příjmy** a to 38 %. Největší příjmy byly z daně z přidané hodnoty 1 460 867 Kč, daně z příjmů fyzických osob 1 425 167 Kč a daně z příjmů právnických osob 1 227 621 Kč. Místní a správní poplatky obec vybrala ve výši 201 945 Kč.

Do **nedaňových příjmů** patřily například příjmy z prodeje vytěžené kulatiny z obecního lesa ve výši 552 488 Kč, příjmy z pronájmu bytů v Domě s pečovatelskou službou v částce 341 627 Kč nebo příjmy z pronájmu obecních budov 97 312 Kč a další.

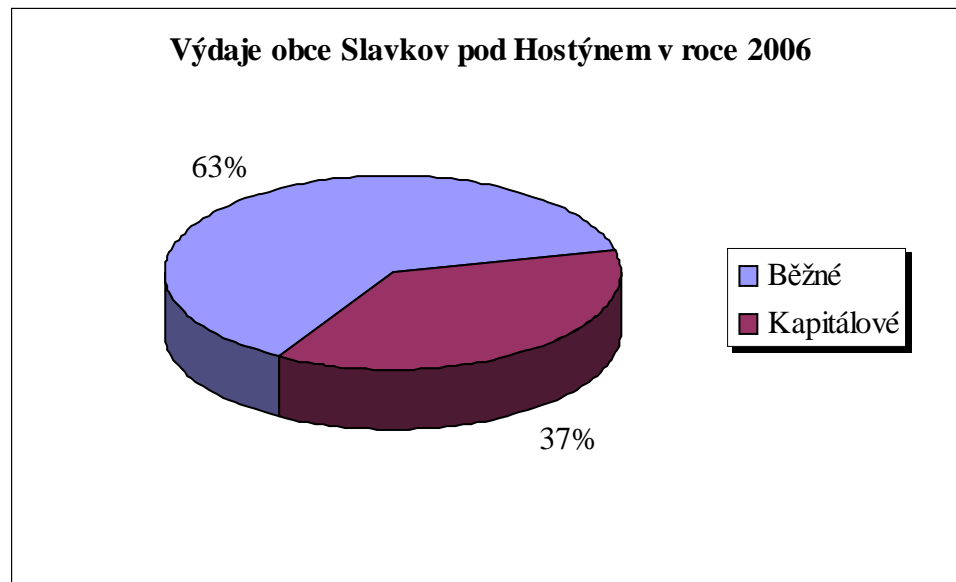
Nejmenší podíl na celkových příjmech v roce 2006 tvořily **přijaté dotace**, do nichž patřily například dotace na veřejně prospěšné práce 132 000 Kč, dotace z Krajského úřadu na činnost školy a obecního úřadu 57 000 Kč, neinvestiční dotace na zalesňování a neinvestiční dotace na volby.

Graf 9. Příjmy obce Slavkov pod Hostýnem v roce 2006

Výdaje obce v roce 2006 byly tvořeny především **běžnými výdaji**, do nichž patřily například výdaje na provoz školy 420 000 Kč, výdaje na hospodaření na úseku obecního lesa 359 068 Kč, výdaje za sběr a svoz komunálních odpadů 241 050 Kč, výdaje na výměnu oken v kulturním domě 170 963 Kč, náklady na údržbu místních komunikací 105 746 Kč, neinvestiční náklady na dojíždějící žáky 90 694 Kč, neinvestiční dotace sportovcům a další.

Do **kapitálových výdajů** patřily například náklady na územní plánování v lokalitě Chlum-Končiny 2 788 693 Kč zahrnující výstavbu inženýrských sítí a další výdaje.

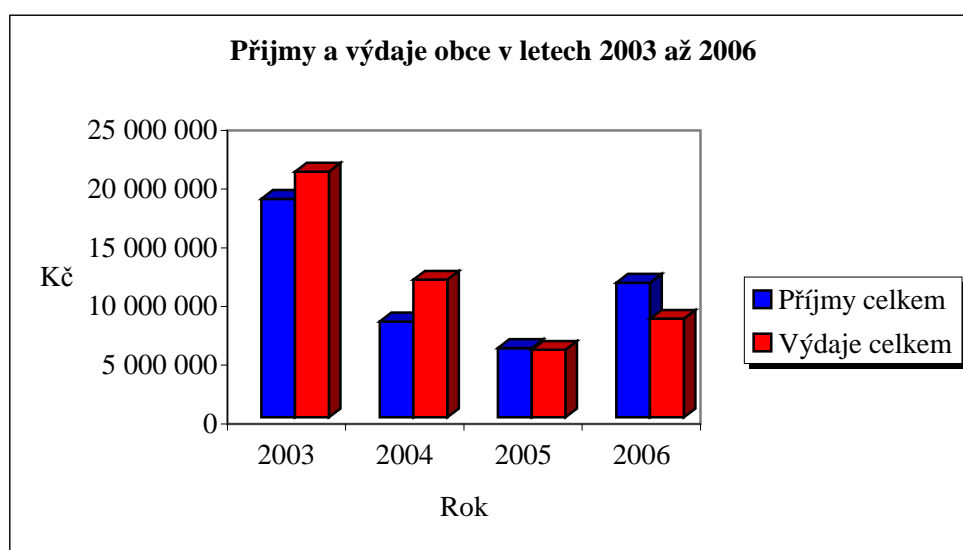
Graf 10. Výdaje obce Slavkov pod Hostýnem v roce 2006

Příjmy a výdaje obce v letech 2003 až 2006

Analýzou příjmů a výdajů v letech 2003 až 2006 jsem zjistila, jak obec hospodařila. V roce 2003 a 2004 obec hospodařila se schodkem, v roce 2005 a 2006 již s přebytkem rozpočtu.

Tabulka 7. Příjmy a výdaje obce Slavkov pod Hostýnem v letech 2003 až 2006

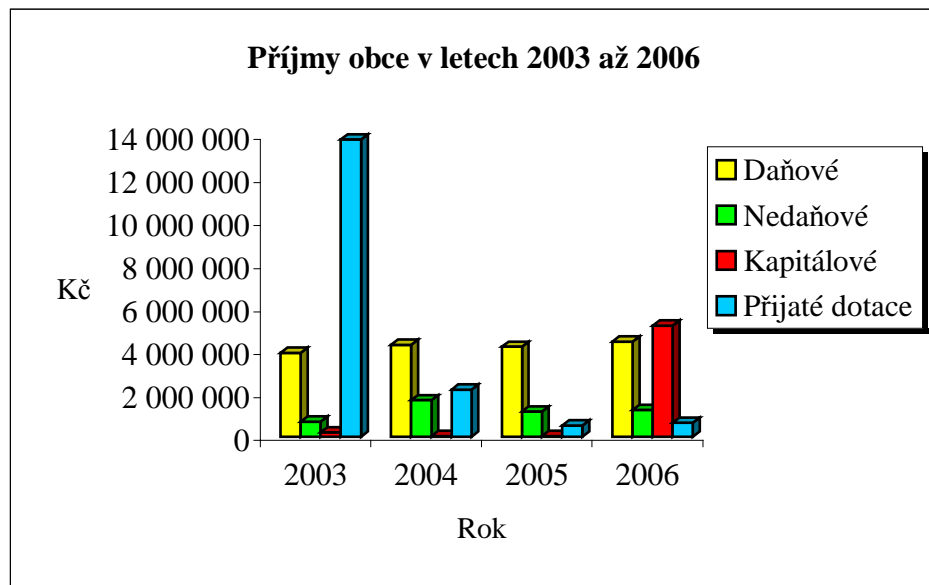
Příjmy obce v letech 2003 až 2006				
	Rok 2003	Rok 2004	Rok 2005	Rok 2006
Daňové	3 894 175 Kč	4 262 825 Kč	4 183 664 Kč	4 413 449 Kč
Nedaňové	692 091 Kč	1 700 707 Kč	1 166 589 Kč	1 244 993 Kč
Kapitálové	194 320 Kč	23 816 Kč	25 344 Kč	5 165 570 Kč
Přijaté dotace	13 830 113 Kč	2 180 303 Kč	525 752 Kč	640 306 Kč
Příjmy celkem	18 610 699 Kč	8 167 651 Kč	5 901 349 Kč	11 464 317 Kč
Výdaje obce v letech 2003 až 2006				
	Rok 2003	Rok 2004	Rok 2005	Rok 2006
Běžné	5 726 026 Kč	6 140 474 Kč	4 895 530 Kč	5 282 368 Kč
Kapitálové	15 198 125 Kč	5 588 302 Kč	855 251 Kč	3 107 522 Kč
Výdaje celkem	20 924 151 Kč	11 728 776 Kč	5 750 781 Kč	8 389 890 Kč
Financování (příjmy – výdaje) v letech 2003 až 2006				
Celkem	-2 313 452 Kč	-3 561 125 Kč	150 568 Kč	3 074 427 Kč

Graf 11. Příjmy a výdaje obce Slavkov pod Hostýnem v letech 2003 až 2006

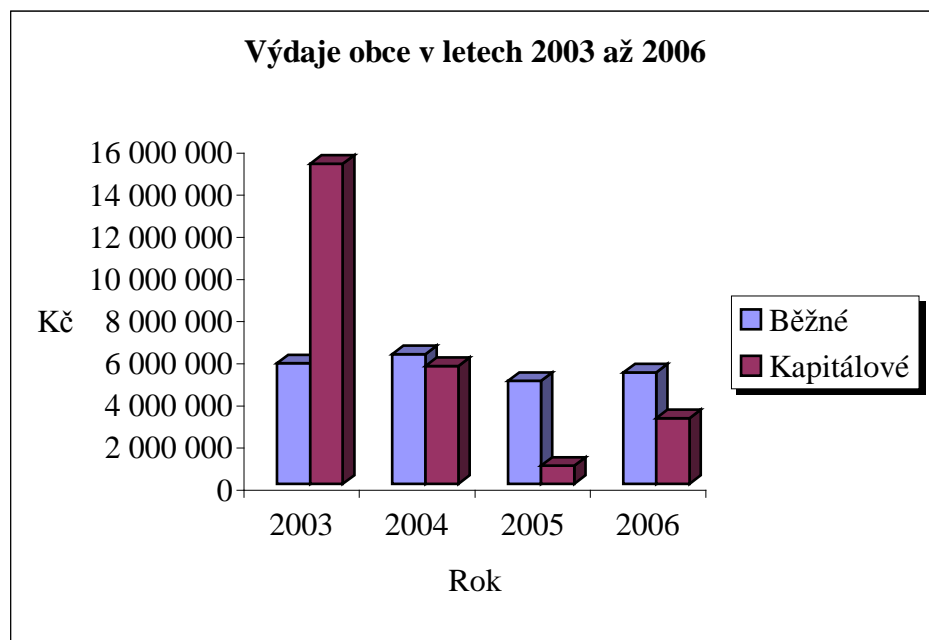

Jednotlivé kategorie příjmů obce v letech 2003 až 2006 měly zajímavý vývoj, zvláště pak přijaté dotace a kapitálové příjmy, jak ukazuje grafické vyjádření.

Graf 12. Příjmy obce Slavkov pod Hostýnem v letech 2003 až 2006

Kategorie výdajů obce v letech 2003 až 2006 se také vyvíjely, především kapitálové výdaje, jak zachycuje grafické vyjádření.

Graf 13. Výdaje obce Slavkov pod Hostýnem v letech 2003 až 2006

Ukazatel dluhové služby

Je konstruován jako poměr splátek a obsluhy dluhu k určité kategorii příjmů. Do dluhové služby se počítají splátky úvěru, roční podíl emitovaných obligací dle jejich doby splatnosti, splátky leasingu, splátky emitovaných směnek a placené úroky.

Tato dluhová služba se potom poměřuje k určité kategorii příjmů. Právě to, jaká kategorie příjmů je zvolena, ovlivňuje vypovídací schopnost tohoto ukazatele. Pokud poměrujeme dluhovou službu k běžným příjmům, dostáváme vztah dluhové služby k příjmům, které se zpravidla v čase opakují. Daleko hůře se interpretuje poměrování dluhové služby k vlastním či celkovým příjmům. Pokud poměrujeme dluhovou službu k vlastním příjmům, mohou nám výsledek ukazatele ovlivnit kapitálové příjmy, které mohou být v letech, kdy obce realizují rozsáhlé prodeje majetku, významným příjmem obecního rozpočtu. V případě celkových příjmů je výsledná hodnota ukazatele ovlivněna i výší přijatých dotací, které se opět, zejména v případě dotací na investiční akce, mohou meziročně významně lišit.

Tabulka 8. Ukazatel dluhové služby

Číslo řádku	Název položky	Odkaz na rozpočtovou skladbu	Stav k 31.12.
1	Daňové příjmy	třída 1	
2	Nedaňové příjmy	třída 2	
3	Běžné přijaté dotace	seskupení položek 41	
4	Běžné příjmy	ř.1+ř.2+ř.3	
5	Úroky	položka 5141+položka 6143	
6	Splátky jistiny	třída 8, záporné zápisy na 8xx2 a 8xx4	
7	Splátky leasingu	položka 5178	
8	Splátky směnek emitovaných v minulých letech	část záznamové položky 021	
9	Poměrná část jednorázové splátky dluhopisů	částka odpovídající podílu jednoho roku z celkové jednorázové splátky	
10	Výdaje na dluhovou službu	ř.5+ř.6+ř.7+ř.8+ř.9	
11	Ukazatel dluhové služby v %	ř.10 děleno ř.4	

Ukazatel dluhové služby jsem počítala pomocí dosazení jednotlivých položek rozpočtové skladby z Výkazu hodnocení plnění rozpočtu obce do výše uvedené tabulky.

Poměrovala jsem dluhovou službu ve sledovaných letech 2003 až 2006 k běžným příjmům, abych dostala vztah dluhové služby k příjmům, které se zpravidla opakovaly. Zhodnotila jsem tak náklady dluhu a schopnost obce dluh splácet z hlediska toku prostředků zachycených v rozpočtu.

Procentuální vyjádření ukazatele dluhové služby je uvedeno v následující tabulce.

Tabulka 9. Ukazatele dluhové služby obce Slavkov pod Hostýnem v tis. Kč

Číslo řádku	Název položky	Rok 2003	Rok 2004	Rok 2005	Rok 2006
1	Daňové příjmy	3894,175	4262,83	4183,67	4413,45
2	Nedaňové příjmy	692,09	1700,71	1166,59	1245
3	Běžné přijaté dotace	13830,11	2180,3	525,75	640,31
4	Běžné příjmy	18416,38	8143,84	5876,01	6298,76
5	Úroky	0	118,6	197,9	190,8
6	Splátky jistiny	163,13	95,92	169,85	187,9
7	Splátky leasingu	0	0	0	0
8	Splátky směnek emitovaných v minulých letech	0	0	0	0
9	Poměrná část jednorázové splátky dluhopisů	0	0	0	0
10	Výdaje na dluhovou službu	163,13	214,52	367,75	378,70
11	Ukazatel dluhové služby v %	0,89	2,63	6,26	6,01

Hodnota ukazatele dluhové služby se v letech 2003 – 2006 zvyšuje. I když z vypočtených hodnot je zřejmé, že ukazatel dluhové služby je nízký a obec je minimálně zadlužená. V roce 2003 je ukazatel nejnižší, protože obec získala velkou dotaci na stavbu a zatím nesplácí žádný úvěr. V roce 2004 ukazatel pomalu roste, ve druhém čtvrtletí obec začíná splácet hypoteční úvěr na stavbu. V roce 2005 a 2006 ukazatele vzrostly díky splátkám hypotečního úvěru a jsou téměř procentuálně stejné.

Dluhová služba, která je obsažena v čitateli ukazatele dluhové služby zahrnuje pouze úroky a splátky jistin z hypotečního úvěru na stavbu domu s pečovatelskou službou. Zbývající položky dluhové služby mají hodnotu 0 nebo nejsou v rozpočtové skladbě obce uvedeny. Jde o splátky leasingu, směnek emitovaných v minulosti a splátky dluhopisů.

Obec Slavkov pod Hostýnem má nízké zadlužení. Pro obec je to velmi pozitivní skutečnost.

Tabulka 10. Vývoj ukazatele dluhové služby v letech 2003 až 2006

Vývoj ukazatele dluhové služby v letech 2003 až 2006				
	Rok 2003	Rok 2004	Rok 2005	Rok 2006
Dluhová služba v tis. Kč	163,13	214,52	367,75	378,70
Dluhová základna v tis. Kč	18416,38	8143,84	5876,01	6298,76
Ukazatel dluhové služby v %	0,89	2,63	6,26	6,01

4.8 Charakteristika investičního záměru obce

V roce 2005 se obec rozhodla pro investiční záměr rozšíření stavebních míst v obci. Vybrala jsi vhodnou lokalitu na okraji obce směrem k Bystřici pod Hostýnem, lokalitu Chlum-Končiny. Obec zde vlastnila 1 293m². Další vhodné pozemky s celkovou výměrou 21166 m² musela vykoupit od šesti majitelů. Cena byla stanovena 21 Kč/m². Nákup jednotlivých pozemků o výměře 700 až 3300 m² se podařilo uskutečnit ještě téhož roku. Začala tedy **první etapa investičního záměru**.

Obec požádala o změnu územního plánu, kde byly pozemky zapsány jako orná půda nebo louky. Žádosti bylo vyhověno a pozemky byly označeny jako stavební místa. Byla vypracována územně plánovací dokumentace a v ní zakreslen návrh na umístění staveb rodinných domů v dané lokalitě. Pozemky byly rozděleny geometrickým plánem na 20 stavebních parcel o výměře cca 1000 m².

V únoru 2006 zastupitelstvo obce schválilo prodej pozemků zájemcům. Cena byla stanovena 230 Kč/m² s tím, že při podpisu kupní smlouvy zaplatili nabyvatelé část kupní ceny ve výši 130 Kč/m² do 15 dnů obci na účet u KB. Zbývající část kupní ceny ve výši 100 Kč/m² měla být uhrazena do konce července téhož roku. Nabyvatelé uhradili notářské poplatky a správní poplatek z návrhu na vklad do katastru nemovitostí. Daň z převodu nemovitostí uhradila obec. Nabyvatelé se ve smlouvě museli zavázat začít stavět do dvou let od podpisu smlouvy, jinak musí obci přednostně nabídnout pozemek ke zpětnému odkupu za nákupní cenu 230 Kč/m². Obec se zavázala do určitého data vybudovat inženýrské sítě a příjezdovou komunikaci.

Financování první etapy investičního záměru stavební akce proběhlo nestandardním způsobem, kdy obec využila veřejného příslibu. Tento způsob financování může mít nevýhody pro obec i pro stavebníky. Jednou z nevýhod pro obec může být například vliv inflace, kdy obec již pozemky prodala za určitou cenu s příslibem vybudování inženýrských sítí a příjezdové komunikace, ale než k tomu dojde, pravděpodobně se zvýší inflace a obec tak zaplatí za vybudování sítí více než původně předpokládala. Nevýhodou pro stavebníky je určitě nákup pozemků bez vybudovaných inženýrských sítí s nejistým příslibem obce na jejich dobudování. Obec se může dostat do finanční tísně a být pro ni problém sítě a komunikaci skutečně vybudovat. K této situaci v daném případě naštěstí nedošlo a obec dodržela svůj příslib a na konci roku 2006 vybuďovala inženýrské sítě.

Zatím nedošlo jen k vybudování příjezdové komunikace. S jejím dobudováním se počítá v tomto roce. Financování by mělo proběhnout částečně z vlastních zdrojů obce a částečně z dotace od Krajského úřadu.

Tabulka 11. Náklady první etapy stavební akce

NÁKLADY 1. etapy stavební akce	
Pozemky	444 492 Kč
Územní a stavební dokumentace, geometrický plán a další	246 591 Kč
Kanalizace	1 969 653 Kč
Vodovodní řad	222 410 Kč
Kabelové vedení	150 673 Kč
Připojení NN	263 137 Kč
Připojení VN (zdarma)	0 Kč
Celkem	3 296 965 Kč
Příjezdová komunikace	1 300 000 Kč
CELKOVÉ NÁKLADY OBCE	4 596 956 Kč

Z výše uvedeného přehledu vyplývá, že náklady na první etapu stavební akce, které již obec zaplatila činily 3 296 956 Kč. V případě, že by na příjezdovou komunikaci obec nedostala dotaci z kraje, budou celkové náklady ve výši cca 4 596 956 Kč.

Výnosy obce z první etapy stavební akce jsou ve výši 5 165 570 Kč.

Tabulka 12. Výnosy první etapy stavební akce

VÝNOSY 1. etapy stavební akce	
Pozemky	5 165 570 Kč
CELKOVÉ VÝNOSY OBCE	5 165 570 Kč

$$\text{VÝNOSY} - \text{NÁKLADY} = 5\,165\,570 - 4\,596\,956 = \mathbf{568\,614\,Kč}$$

V konečném vyčíslení vidíme, že obec by na první etapě investičního záměru (v případě nečerpání dotace z Krajského úřadu) mohla získat 568 614 Kč.

Obec plánuje **druhou etapu investičního záměru** stavební akce. Ta se má uskutečnit v roce 2008 v další lokalitě vhodné pro rozšíření obce o novou zástavbu, lokalitě Líšníky. Obec zde vlastní pozemek o rozloze cca 27 000 m² užívaný jako pastvina, který by měl být rozparcelován asi na 24 stavebních míst. Tento pozemek se nachází na horním konci obce a vede přes něj polní cesta k chatové oblasti. Tato cesta by měla být v budoucnu využita jako příjezdová komunikace k nové zástavbě rodinných domů.

4.9 Projektové řešení financování investičního záměru obce

Na základě poznatků z první etapy investičního záměru stavební akce jsem se zabývala odhadem předpokládaných nákladů druhé etapy stavební akce, které jsem shrnula do tabulky.

Tabulka 13. Předpokládané náklady druhé etapy stavební akce

Předpokládané NÁKLADY 2. etapy stavební akce	
Územní a stavební dokumentace, geometrický plán a další	300 000 Kč
Kanalizace	2 400 000 Kč
Vodovodní řad	260 000 Kč
Kabelové vedení	180 000 Kč
Připojení NN	300 000 Kč
Připojení VN (zdarma)	0 Kč
Příjezdová komunikace	1 560 000 Kč
CELKOVÉ NÁKLADY OBCE	5 000 000 Kč

Existuje několik možností financování tohoto investičního záměru, jak jsem uvedla v teoretické části diplomové práce. Jestliže obec nemá dostatek vlastních zdrojů, použije financování formou dluhu. Na základě provedené analýzy hospodaření a výpočtu ukazatele dluhové služby v letech 2003 až 2006 jsem dospěla k názoru, že obec by přijatý dluh příliš nezatížil a bude jej schopna v budoucnu splácet, proto jsem se rozhodla obci navrhnout financování investičního záměru druhé etapy stavební akce z části formou dluhu a z části

pomocí vlastních zdrojů. Nejvyužívanější formou zadlužení obcí je úvěr od peněžního ústavu. Myslím si, že obec by mohla pro svůj investiční záměr využít této formy dluhového financování. Proto se budu dále zabývat projektem financování investičního záměru obce pomocí bankovního úvěru. Jako záruku může obec použít nemovitost, například kulturní dům. Z celkových očekávaných nákladů se bude obec podílet na financování investičního záměru vlastními zdroji ve výši 1 000 000 Kč, zbytek bude financovat z cizích zdrojů.

Tabulka 14. Zdroje financování

Zdroje financování		
Vlastní zdroje	1 000 000 Kč	20%
Bankovní úvěr	4 000 000 Kč	80%
CELKEM	5 000 000 Kč	100%

Pro obec jsem navrhla tři varianty úvěru, které se od sebe liší dobou splatnosti úvěru, ta je 10, 15 a 20 let. Úroková sazba je ve všech variantách pevná 5 % ročně.

Varianta A)

$$SH = 4\,000\,000 \text{ Kč}$$

$$i = 5 \% \text{ p. a.}$$

$$n = 10 \text{ let}$$

$$Anuita = SH * \frac{i}{1 - \frac{1}{(1+i)^n}} = 4\,000\,000 * \frac{0,05}{1 - \frac{1}{(1+0,05)^{10}}} = 518\,018,30 \text{ Kč}$$

SH – současná hodnota peněžní částky

i – úroková míra

n – počet období

anuita – pravidelná platba ve stejné výši po určitý počet období (úrok + úmor)

Tabulka 15. Bankovní úvěr s dobou splatnosti 10 let v Kč

Rok	PS jistiny	Úrok	Splátka	Úmor	KS jistiny
1	4 000 000,00	200 000,00	518 018,30	318 018,30	3 681 981,70
2	3 681 981,70	184 099,09	518 018,30	333 919,21	3 348 062,49
3	3 348 062,49	167 403,12	518 018,30	350 615,18	2 997 447,31
4	2 997 447,31	149 872,37	518 018,30	368 145,93	2 629 301,38
5	2 629 301,38	131 465,07	518 018,30	386 553,23	2 242 748,15
6	2 242 748,15	112 137,41	518 018,30	405 880,89	1 836 867,26
7	1 836 867,26	91 843,36	518 018,30	426 174,94	1 410 692,32
8	1 410 692,32	70 534,62	518 018,30	447 483,68	963 208,64
9	963 208,64	48 160,43	518 018,30	469 857,87	493 350,77
10	493 350,77	24 667,54	518 018,30	493 350,76	0,01
Celkem	-	1 180 183,01	5 180 183,00	3 999 999,99	-

Varianta B)

SH = 4 000 000 Kč

i = 5 % p. a.

n = 15 let

$$Anuita = SH * \frac{i}{1 - \frac{1}{(1+i)^n}} = 4000000 * \frac{0,05}{1 - \frac{1}{(1+0,05)^{15}}} = 38536915 \text{ Kč}$$

Tabulka 16. Bankovní úvěr s dobou splatnosti 15 let v Kč

Rok	PS jistiny	Úrok	Splátka	Úmor	KS jistiny
1	4 000 000,00	200 000,00	385369,15	185 369,15	3 814 630,85
2	3 814 630,85	190 731,54	385369,15	194 637,61	3 619 993,24
3	3 619 993,24	180 999,66	385369,15	204 369,49	3 415 623,75
4	3 415 623,75	170 781,19	385369,15	214 587,96	3 201 035,79
5	3 201 035,79	160 051,79	385369,15	225 317,36	2 975 718,43
6	2 975 718,43	148 785,92	385369,15	236 583,23	2 739 135,20
7	2 739 135,20	136 956,76	385369,15	248 412,39	2 490 722,81
8	2 490 722,81	124 536,14	385369,15	260 833,01	2 229 889,80
9	2 229 889,80	111 494,49	385369,15	273 874,66	1 956 015,14
10	1 956 015,14	97 800,76	385369,15	287 568,39	1 668 446,75
11	1 668 446,75	83 422,34	385369,15	301 946,81	1 366 499,94
12	1 366 499,94	68 325,00	385369,15	317 044,15	1 049 455,79
13	1 049 455,79	52 472,79	385369,15	332 896,36	716 559,43
14	716 559,43	35 827,97	385369,15	349 541,18	367 018,25
15	367 018,25	18 350,91	385369,15	367 018,24	0,01
Celkem	-	1 780 537,26	5 780 537,25	3 999 999,99	-

Varianta C)

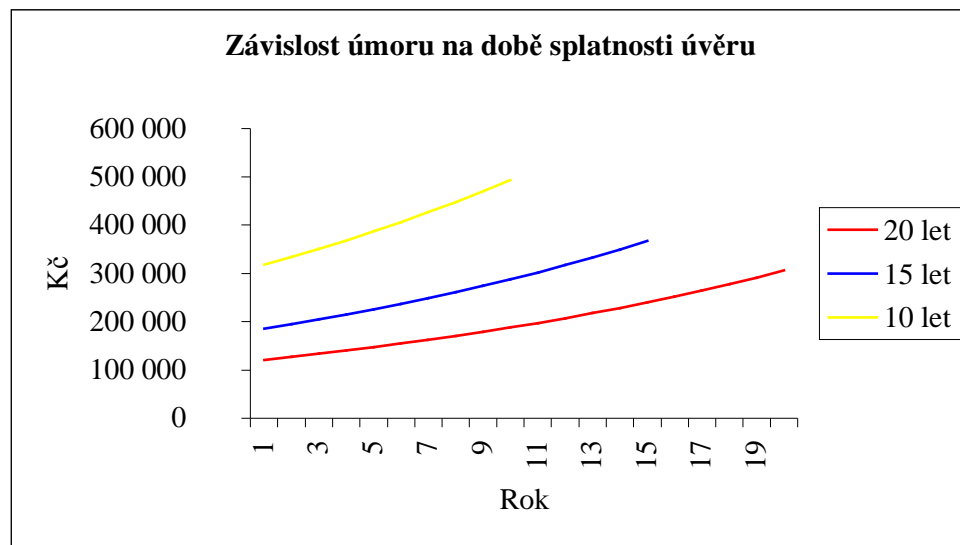
SH = 4 000 000 Kč

i = 5 % p. a., n = 20 let

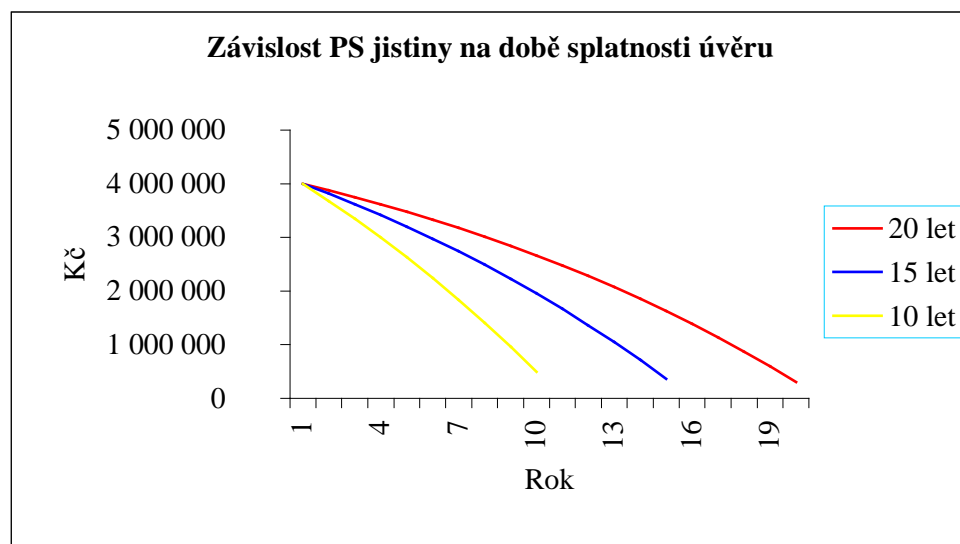
$$Anuita = SH * \frac{i}{1 - \frac{1}{(1+i)^n}} = 4000000 * \frac{0,05}{1 - \frac{1}{(1+0,05)^{20}}} = 32097035Kč$$

Tabulka 16. Bankovní úvěr s dobou splatnosti 20 let v Kč

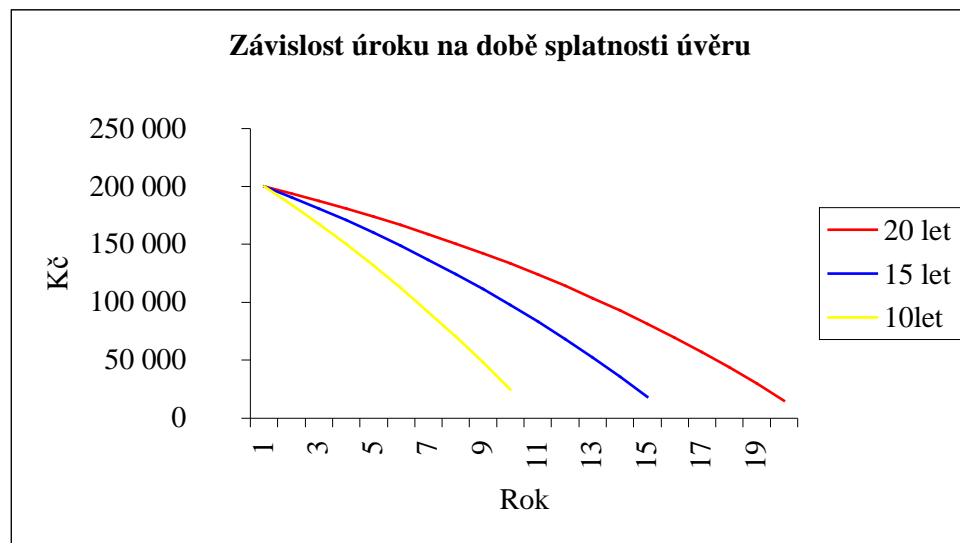
Rok	PS jistiny	Úrok	Splátka	Úmor	KS jistiny
1	4 000 000,00	200 000,00	320 970,35	120 970,35	3 879 029,65
2	3 879 029,65	193 951,48	320 970,35	127 018,87	3 752 010,78
3	3 752 010,78	187 600,54	320 970,35	133 369,81	3 618 640,97
4	3 618 640,97	180 932,05	320 970,35	140 038,30	3 478 602,67
5	3 478 602,67	173 930,13	320 970,35	147 040,22	3 331 562,46
6	3 331 562,46	166 578,12	320 970,35	154 392,23	3 177 170,23
7	3 177 170,23	158 858,51	320 970,35	162 111,84	3 015 058,39
8	3 015 058,39	150 752,92	320 970,35	170 217,43	2 844 840,96
9	2 844 840,96	142 242,05	320 970,35	178 728,30	2 666 112,66
10	2 666 112,66	133 305,63	320 970,35	187 664,72	2 478 447,94
11	2 478 447,94	123 922,40	320 970,35	197 047,95	2 281 399,99
12	2 281 399,99	114 070,00	320 970,35	206 900,35	2 074 499,64
13	2 074 499,64	103 724,98	320 970,35	217 245,37	1 857 254,27
14	1 857 254,27	92 862,71	320 970,35	228 107,64	1 629 146,63
15	1 629 146,63	81 457,33	320 970,35	239 513,02	1 389 633,62
16	1 389 633,62	69 481,68	320 970,35	251 488,67	1 138 144,95
17	1 138 144,95	56 907,25	320 970,35	264 063,10	874 081,85
18	874 081,85	43 704,09	320 970,35	277 266,26	596 815,59
19	596 815,59	29 840,78	320 970,35	291 129,57	305 686,02
20	305 686,02	15 284,30	320 970,35	305 686,05	-0,03
Celkem	-	2 419 406,95	6 419 406,98	4 000 000,03	-

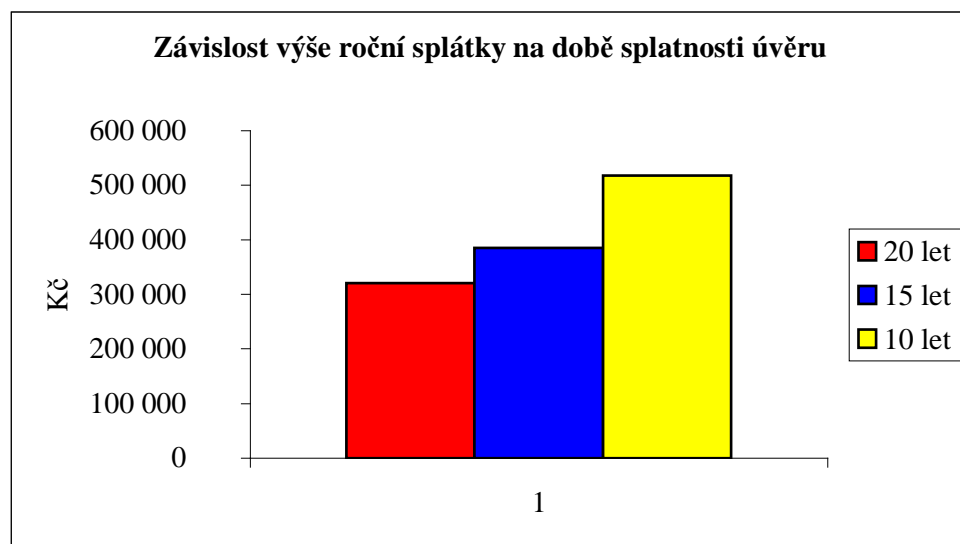
Graf 14. Závislost úmoru na době splatnosti úvěru

Graf 15. Závislost PS jistiny na době splatnosti úvěru

Graf 16. Závislost úroku na době splatnosti úvěru

Graf 17. Závislost výše roční splátky na době splatnosti úvěru

Porovnala jsem závislost výše splátek a celkově zaplacených úroků na délce doby splatnosti úvěru.

Za 10 let spláčení úvěru by obec zaplatila úroky v hodnotě 1 180 183,01 Kč, celkem by za úvěr zaplatila 5 180 183,03 Kč.

Za 15 let spláčení úvěru by obec zaplatila úroky o 600 354,25 Kč vyšší než za 10 let, tedy 1 780 537,26 Kč. Celkem by za úvěr zaplatila 5 780 537,25 Kč.

Za 20 let spláčení úvěru by obec zaplatila úroky o 1 239 223,94 Kč vyšší než za 10 let, tedy 2 419 406,95 Kč. Celkem by za úvěr zaplatila 6 419 406,98 Kč.

Tabulka 17. Srovnání úvěrů dle doby splatnosti

Počet let	10 let	15 let	20 let
Úrok	1 180 183,01 Kč	1 780 537,26 Kč	2 419 406,95 Kč
Měsíční splátka	43 168,19 Kč	32 114,09 Kč	26 747,52 Kč
Roční splátka	518 018,30 Kč	385 369,15 Kč	320 970,35 Kč
Splátka celkem	5 180 183,03 Kč	5 780 537,25 Kč	6 419 406,98 Kč

Z tohoto shrnutí vyplývá, že s rostoucí délkou doby splatnosti se za jinak stejných podmínek snižuje výše anuitní splátky (měsíční, roční). Na druhou stranu příliš dlouhá doba splatnosti je nákladná ať už jde o úroky či poplatky bance s úrokem spojené. Obec tak musí zvážit, zda by zvládla spláčení vyšších měsíčních splátek a ušetřila tak na úrocích nebo dá přednost nižším splátkám po delší dobu.

Varianta A je pro obec z pohledu výše pravidelných splátek nejnáročnější, ale z pohledu celkové výše zaplacených úroků nejvýhodnější.

Varianta C by obec nejméně zatížila pravidelnými splátkami, ale z pohledu celkových zaplacených úroků není výhodná.

Varianta B je střední cestou mezi variantami A a C.

Počet let splácení úvěru ovlivňuje i **ukazatel dluhové služby**. Čím je doba splácení úvěru kratší, tím je ukazatel dluhové služby vyšší, jak ukazuje tabulka. V tabulce jsou dosazeny jen orientační čísla běžných příjmů dle vývoje v minulém období.

Ve výdajích na dluhovou službu je k již splácenému hypotečnímu úvěru na Dům s pečovatelskou službou připočten i očekávaný budoucí úvěr. Maximální hodnota ukazatele dluhové služby je asi 17 %, což je zadlužení přijatelné. Ověřila jsem si tak předpoklad z analýzy hospodaření obce, že obec unese splácení ještě jednoho úvěru.

Tabulka 18. Vývoj ukazatele dluhové služby

Číslo řádku	Název položky	Úvěr na 10 let	Úvěr na 15 let	úvěr na 20 let
1	Daňové příjmy	4000	4000	4000
2	Nedaňové příjmy	1200	1200	1200
3	Běžné přijaté dotace	0	0	0
4	Běžné příjmy	5200	5200	5200
5	Úroky	390	390	390
6	Splátky jistiny	490	364	303
7	Splátky leasingu	0	0	0
8	Splátky směnek emitovaných v minulých letech	0	0	0
9	Poměrná část jednorázové splátky dluhopisů	0	0	0
10	Výdaje na dluhovou službu	880	754	693
11	Ukazatel dluhové služby v %	16,92	14,50	13,33

Podle mého názoru, by mohla být pro obec optimální varianta B s dobou splatnosti úvěru 15 let. Výše pravidelných ročních splátek 385 369,15 Kč by měla být pro obec únosná. Ukazatel dluhové služby je také optimální. Vzhledem k tomu, že cena pozemků v místních lokalitách stoupá, měla by obec uskutečněním druhé etapy investičního záměru získat větší příjem. Podle úrokových podmínek umožňuje bankovní úvěr po 5 letech mimořádnou splátku či splacení celého úvěru bez sankce za předčasné splacení. Toho by obec v případě prodeje pozemků a získání potřebného kapitálu mohla využít.

ZÁVĚR

Cílem diplomové práce na téma „**Projekt financování investičního záměru vybrané obce Zlínského kraje**“ bylo navrhnout financování investičního záměru stavební akce obci Slavkov pod Hostýnem.

Samotnému projektu předcházela teoretická část, ve které jsem shrnula poznatky z odborné literatury vztahující se k danému tématu diplomové práce.

Následovala praktická část zahrnující aplikování teoretických poznatků na konkrétní obec. Nejprve jsem obec popsala a provedla analýzu financování a hospodaření v letech 2003 až 2006. Následovalo zhodnocení vývoje a jeho grafické znázornění. Vývoj ve sledovaných letech, které jsem ve své práci popsala naznačuje, že obec není příliš zadlužená a přesto je její rozvoj viditelný. Snaží se o zabezpečení potřeb svých občanů v oblasti bydlení, vzdělávání, kulturního rozvoje a veřejného pořádku.

V další části jsem charakterizovala investiční záměr obce. Investiční záměr stavební akce byl rozdělen do dvou etap. První etapa již byla obcí zafinancována. V projektové části jsem tedy navrhla financování druhé etapy stavební akce a to formou bankovního úvěru ve třech variantách lišících se dobou splatnosti úvěru. Všechny varianty jsem vzájemně srovnala i graficky. Výsledkem bylo, že s rostoucí délkou doby splatnosti se, za jinak nezměněných podmínek, snižovala výše anuitní splátky. Obec tak musí zvážit, zda by zvládla splácení vyšších pravidelných splátek a ušetřila tak na celkových úrocích nebo dá přednost nižším splátkám po delší dobu. Orientačně jsem vypočítala i ukazatel dluhové služby, kterým jsem si ověřila, že obec splácení úvěru unese.

Po zpracování diplomové práce jsem si uvědomila, že hospodaření obce je docela složité a také, že Slavkov pod Hostýnem je obcí, která se neustále snaží o svůj rozvoj a přitom se zbytečně nezadlužuje. Doporučila bych jí rozvíjet se stejně jako doposud.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] GRÚNWALD, R., HOLEČKOVÁ, J. Finanční analýza a plánování podniku. 1. vydání Praha:VŠE, 1997. 197 s. ISBN 80-7079-257-4.
- [2] HRABALOVÁ, S. *Teorie a praxe rozvoje měst a obcí*. Brno: Tisk Olprint, 2004. ISBN 80-210-3356-8.
- [3] KÁŇA, P. *Základy veřejné správy*. Ostrava: Montanex, 2004. ISBN 80-7225-139-2.
- [4] MARKOVÁ, H. Finance obcí, měst a krajů. 1. vydání Praha: Orac, 2000. ISBN 80-86199-23-1.
- [5] MUSGRAVE, R.A., MUSGRAVEOVÁ, P.B. *Veřejné finance v teorii a praxi*. 1. vydání Praha: Management Press, 1994. 581 s. ISBN 80-85603-76-4.
- [6] PEKOVÁ, J. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. Praha: Management Press, 2004. ISBN 80-7261-086-4.
- [7] POMAHAČ, R., VIDLÁKOVÁ, O. *Veřejná správa*. 1. vydání Praha: C. H. Beck, 2002. 278 s. ISBN 80-7179-748-0.
- [8] VALACH, J. a kolektiv. *Finanční řízení podniku*. 1. vydání Praha: EKOPRESS, 1997. ISBN 80-901991-6-X.
- [9] z. č. 250/2000 Sb., zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů
- [10] z. č. 231/2005 Sb. o účasti státního rozpočtu na financování programů pořízení a reprodukce majetku.
- [11] http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/hs.xsl/zpravy_mf_12197.html
- [12] <http://www.kb.cz>
- [13] <http://www.msmt.cz/eu/strukturalni-fondy-eu>
- [14] <http://www.podhostynsko.cz/slavkov/index.htm>
- [15] Výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí za rok 2003 až 2006
- [16] Rozvaha za rok 2003 až 2006

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

ČR	Česká republika.
EU	Evropská unie.
KB	Komerční banka.
KČ	Koruna česká.
MF	Ministerstvo financí.
RD	Rodinné domky.
VAK	Vodovody a kanalizace.
SPČR	Volby do poslanecké sněmovny České republiky
NN	Nízké napětí.
VN	Vysoké napětí.
SH	Současná hodnota peněžní částky.
PS	Počáteční stav.
KS	Koncový stav.
ERDF	Evropský fond na rozvoj venkova.
ESF	Evropský sociální fond.
EAGGF	Evropský agrární orientační a záruční fond.
FIFG	Evropský fond orientace rybářství.
i	Úroková míra.
p.a.	Roční úroková míra.
n	Počet období.

SEZNAM OBRÁZKŮ A GRAFŮ

Obrázek 1: Zeměpisná poloha obce.....	51
Obrázek 2: Letecký pohled na obec Slavkov pod Hostýnem.....	52
Obrázek 3: Letecký pohled na kostel Nanebevzetí Panny Marie.....	52
Obrázek 4: Znak obce Slavkov pod Hostýnem.....	54
Graf 1. Počet mužů dle věku.....	55
Graf 2. Počet žen dle věku	55
Graf 3. Příjmy obce Slavkov pod Hostýnem v roce 2003.....	61
Graf 4. Výdaje obce Slavkov pod Hostýnem v roce 2003	62
Graf 5. Příjmy obce Slavkov pod Hostýnem v roce 2004.....	64
Graf 6. Výdaje obce Slavkov pod Hostýnem v roce 2004.....	65
Graf 7. Příjmy obce Slavkov pod Hostýnem v roce 2005.....	67
Graf 8. Výdaje obce Slavkov pod Hostýnem v roce 2005	68
Graf 9. Příjmy obce Slavkov pod Hostýnem v roce 2006.....	70
Graf 10. Výdaje obce Slavkov pod Hostýnem v roce 2006.....	71
Graf 11. Příjmy a výdaje obce Slavkov pod Hostýnem v letech 2003 až 2006.....	72
Graf 12. Příjmy obce Slavkov pod Hostýnem v letech 2003 až 2006	73
Graf 13. Výdaje obce Slavkov pod Hostýnem v letech 2003 až 2006.....	73
Graf 14. Závislost úmoru na době splatnosti úvěru	84
Graf 15. Závislost PS jistiny na době splatnosti úvěru	84
Graf 16. Závislost úroku na době splatnosti úvěru	85
Graf 17. Závislost výše roční splátky na době splatnosti úvěru.....	85

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1. Zastupitelstvo.....	21
Tabulka 2. Operační programy	48
Tabulka 3. Příjmy a výdaje obce Slavkov pod Hostýnem v roce 2003	60
Tabulka 4. Příjmy a výdaje obce Slavkov pod Hostýnem v roce 2004	63
Tabulka 5. Příjmy a výdaje obce Slavkov pod Hostýnem v roce 2005	66
Tabulka 6. Příjmy a výdaje obce Slavkov pod Hostýnem v roce 2006	69
Tabulka 7. Příjmy a výdaje obce Slavkov pod Hostýnem v letech 2003 až 2006	72
Tabulka 8. Ukazatel dluhové služby	74
Tabulka 9. Ukazatele dluhové služby obce Slavkov pod Hostýnem v tis. Kč.....	75
Tabulka 10. Vývoj ukazatele dluhové služby v letech 2003 až 2006.....	76
Tabulka 11. Náklady první etapy stavební akce	78
Tabulka 12. Výnosy první etapy stavební akce.....	78
Tabulka 13. Předpokládané náklady druhé etapy stavební akce	79
Tabulka 14. Zdroje financování	80
Tabulka 15. Bankovní úvěr s dobou splatnosti 10 let v Kč	81
Tabulka 16. Bankovní úvěr s dobou splatnosti 15 let v Kč	82
Tabulka 16. Bankovní úvěr s dobou splatnosti 20 let v Kč	83
Tabulka 17. Srovnání úvěrů dle doby splatnosti.....	86
Tabulka 18. Vývoj ukazatele dluhové služby	87

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: Dotace ze strukturálních fondů EU

PŘÍLOHA P I: DOTACE ZE STRUKTURÁLNÍCH FONDŮ EU

Co bychom měli vědět, než se rozhodneme požádat o dotaci ze strukturálních fondů EU

Obecně lze uvést tato společná základní kritéria a podmínky:

- Na prostředky není právní nárok.
- Práce a technologie musí pocházet z členských zemí EU, případně z kandidátských zemí (je však možno zažádat o výjimku).
- Žadatel si sám zajišťuje financování a dotace přichází teprve tehdy, když je celý projekt realizován a funkční.
- Nelze dotovat žádnou akci, která proběhla či probíhá před schválením dotace.
- Posudek finančního zdraví žadatele by měl vykazovat alespoň minimální perspektivu budoucího rozvoje.
- Na každou akci lze použít pouze jediný podpůrný zdroj z prostředků EU.
- Leasingový způsob financování je nepřipustný.
- Nárokovaná podpora musí být v rámci limitu daného podpůrného opatření.
- Existuje rozdělení nákladů na financovatelné a nefinancovatelné dle propozic implementačních agentur.
- Žadatel nesmí mít dluhy vůči jakémukoliv státnímu orgánu, fondu, zdravotní pojišťovně, apod.
- Podporu mohou získat projekty pouze na území ČR.
- Je nutné bezchybně dodržet předepsané harmonogramy, časové termíny, parametry projektů, atd., jinak hrozí zamítnutí dotace.

Projekty k čerpání dotací

Projekt je součástí většiny podkladových materiálů, které jsou přikládány k žádosti o dotaci. Charakteristika projektu závisí na dotačním programu a typu žadatele. Zejména se jedná o projekty předkládané podnikateli nebo veřejným sektorem (obce, kraje, atd.).

Projekt je zpravidla členěn do následující kapitoly:

- Obecné a specifické cíle projektu
- Obecné informace o žadateli
- Technicko-technologická charakteristika projektu
- Harmonogram realizace projektu
- Podrobný rozpočet projektu
- Pracovníci a jejich profesní a kvalifikační struktura
- Ekonomický rozbor projektu a jeho rozpočet
- Marketingová studie a prokázání životaschopnosti projektu

V projektu je podle jeho účelu řešena celá řada otázek, které slouží především jako podkladové informace pro orgány zodpovědné za výběr projektů určených k profinancování.

Projekt by měl korespondovat s ostatními podkladovými materiály k žádosti o dotaci, zejména s tzv. **studií proveditelnosti**. Obsahově by měl přinést všechny relevantní informace, na jejichž základě ho daný dotační program určí jako úspěšný a tedy profinancovatelný.

Aby měl projekt naději na úspěch, musí být v souladu:

- s příslušným strukturálním fondem a jeho stanovenými cíli a prioritami, podle nichž EU prostředky přiděluje;
- s národním rozvojovým plánem;
- s operačním programem, z něhož chcete čerpat;
- s příslušnou prioritou a opatřením Operačního programu (jednoznačně vymezené);
- se sektorovým operačním programem (zemědělství, průmysl, cestovní ruch, atd.);

- s rozvojovou strategií kraje;
- s rozvojovou strategií regionu, mikroregionu, obce;
- s operačním manuálem příslušného Operačního programu (rozpracovává dokument OP);
- s pokyny pro žadatele o dotaci od příslušné implementační agentury.

Při pokusu o získání dotace ze strukturálních fondů EU je vhodné dodržet následující harmonogram:

Zjistit, zda je projekt přijatelný a zda jsme schopni překonat všechny překážky (zejména, ale nejen s financováním).

- Rozhodneme, zda projekt zpracujeme vlastními silami či s pomocí poradenské firmy (při výběru poradce musíme být opatrní a dbát na reference).
- Vypracujeme nebo si necháme vypracovat projekt + business plán + SWOT analýzu + logický rámec + CBA analýzu + studii proveditelnosti + ostatní požadovanou dokumentaci.
- Některé projekty budou vyžadovat posudek k vlivu projektu na životní prostředí (jedná se o povinnost upravenou zákonem, který může nařídit vypracování tzv. EIA studie, což může znamenat poměrně nákladnou a zdlouhavou záležitost).
- Velmi důležité je spolehlivé zajištění finančního krytí celé akce, většinou včetně DPH – vlastní zdroje nebo bankovní úvěr.
- Žadatel je povinen zajistit nezbytné doklady a povinné přílohy (potvrzení o bezdlužnosti, vyjádření stavebního úřadu – pokud je potřeba, apod.)
- V poslední fázi je třeba vyplnit potřebné formuláře žádosti, zkompletovat všechny povinné přílohy a ostatní náležitosti. Poté může žadatel projekt zaregistrovat na příslušném regionálním pracovišti implementační agentury.

Úspěšný žadatel je vyzván k podpisu smlouvy o financování projektu a může vypsát veřejné výběrové řízení na dodavatele (pokud projekt svými finančními parametry odpovídá zákonu o zadávání veřejných zakázek). Po realizaci výběrového řízení může začít

faktická realizace projektu a zpravidla po jeho ukončení může žadatel požádat o proplacení nárokované dotace.

Studie proveditelnosti (Feasibility study)

Studie proveditelnosti je povinnou přílohou většiny projektů s uznatelnými náklady převyšujícími hranici stanovenou příslušným dotačním titulem (u většiny dotačních programů je tato hranice 300 000 eur). Obecně je ale doporučeno ji vypracovat a předložit v každém případě žádosti o poskytnutí dotace.

Studie vychází z údajů předkládaného projektu a dalších relevantních informačních zdrojů. Její zpracování musí být v každém případě systémové, stejně jako u samotného projektu. To vyžaduje zejména u větších projektů zapojení odborníků z oblasti práva EU, strukturálních fondů, ochrany životního prostředí, podnikové ekonomiky, finanční analýzy, účetnictví, marketingu, řízení jakosti, projektového řízení a dalších relevantních oblastí a oborů podle povahy a zaměření projektu. Měla by být proto zpracována týmem interních či externích odborníků, případně specializovanou poradenskou firmou.

Závazná struktura studie proveditelnosti neexistuje. Některé dotační tituly však mohou mít doporučenou osnovu. Různá bude struktura studie u projektů, kde žadatelem je podnikatelský subjekt a kde je žadatelem nezisková organizace či subjekt veřejného sektoru (obec, kraj, atd.) Vzorová osnova studie vycházející z doporučení ministerstva pro místní rozvoj je na jeho na webových stránkách <http://www.mmr.cz/>.

Studie proveditelnosti je jedním ze základních podkladů při výběru projektů pro přidělení dotace, a je proto potřeba, aby byla zpracována na profesionální úrovni jak po stránce obsahové, tak po stránce formální a grafické. Stejně jako samotný projekt musí obsahovat všechny požadované informace a části včetně příloh a dodatků. Rozsah studie nebývá až na výjimky konkrétně stanoven, obecně se ale pohybuje v rozmezí 50 - 100 stran bez příloh.

Smyslem studie je provést odpovědnou analýzu předkládaného projektu a poskytnout základní informace o míře jeho realizovatelnosti. Realizovatelnost zde přitom není chápána ve smyslu technickém, ale především z hlediska posouzení ekonomického a finančního, z hlediska dopadů na životní prostředí a dopadů sociálně-ekonomických. Součástí studie je posouzení celkové proveditelnosti projektu, zejména pokud zahrnuje širší spektrum projektovaných činností, kde se ovšem bere zřetel i na exogenní tržní proměnné. V

neposlední řadě se provádí analýza vnitřní vyváženosti projektu a jeho finančně-ekonomické rentability.

Rozsah studie by měl být relevantní nejen charakteru projektu, ale i ekonomickému postavení žadatele. V některých případech je dostatečné provést předběžnou studii proveditelnosti - „Pre-feasibility study“. Ta se odlišuje od studie proveditelnosti mírou detailnosti a poskytuje při vynaložení nižších nákladů a v kratším časovém horizontu zpravidla pouze rámcová data, případně se zaměřuje jen na určitou oblast. Redukovány mohou být kapitoly, kterých se projekt nedotýká buď vůbec, nebo jen zcela okrajově.